

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Kvalitete nam nihče ne more odvzeti

Moderni svet odprtih komunikacij nas znova in znova izživa h kulturnemu in narodnemu preživetju. Če se je v preteklosti slovenstvo ohranjalo tako, da smo se Slovenci zapirali pred svetom in bežali pred vplivi mejnih narodov, nam danes to ni več mogoče. Stik s svetom je neizogiben. Če lahko zapremo vrata pred tujcem, ne moremo pa zaustaviti vsiljivosti hipnotizirajoče televizije.

Še posebno zaradi svoje majhnosti moramo živeti kot odprto jedro, kajti enako smrtni sta za nas bodisi zakrnelost bodisi razpršenost. Vsak dan znova se moramo podkovano usposabljanje za enakopraven dialog s svetom. Tudi če nas drugi slabo (ali ne) poznajo zaradi naše majhnosti ali omejenosti rabe jezika, lahko še sami ugotovimo, ko se srečujemo s svetom, da smo v svoji kulturno-civilizacijski stopnji enakovredni in lahko z njimi tekmuje oz. sodelujemo. Tega se moramo trdno zavedati, da si ne bi nosili za sabo stoletnega kompleksa manjvrednosti. Pomembno pa je, da na ustrezen način realiziramo kvalitete življenja in da pri tem damo od sebe maksimum. Vedno znova se moramo opredeljevati za življenje proti smrti, za dobro proti zlemu, za ljubezen proti sovraštvu, za odprtost proti zaprtosti. In to je Resnica, ki ni mrtev kapital, ampak življenje, ki se daruje in razvema dušo. Na Zahodu smo verjetno skupaj z duhovno vizijo zgodovine in sveta izgubili tudi pravo razmerje do enotnosti in odprtosti, ki sta nekako dva naravna zakramenta, otipljivi znamenji božje prisotnosti med ljudmi. V tem ključu gre za kakovostni razvoj vseh razsežnosti življenja; in danes bolj kot kdaj prej za sposobnost sprejemati drugačnost ter v odnosu z njo poglobljati in jasneje prepoznavati možnosti in meje lastne identitete. Osvoboditi se moramo občutka, da smo močan narod samo zato, ker smo znali v preteklosti pokončno prenašati trpljenje, kot priča slovenska psihološka zgodovina. V to ne verjamem več. Prepričan pa sem, da še kaj veljamo, ker smo - tudi po zaslugi prednikov - tukaj in zdaj še živi, sposobni izvirnosti, kreativnosti in zagona tako v družbenih odnosih kot v duhovni kulturi. Kdor je vzgojen v strahu in zatohli zaprtosti, bo z večjo lahkoto podlegel pošasti, ki se je v zamejstvu bolj bojimo kot vruga, t.j. asimilaciji. Že skoraj dva tisoč let je brezno med nebom in zemljo zapolnjeno. Nismo več sami. »Prosimo, da bi slovenski narod obstal v večnosti ne zato, ker je sovražil, ampak zato, ker je z ljubeznijo, bratstvom in odprtostjo gledal na druge narode. Vzgjajmo se v svobodi Duha, ki preobraža obličje zemlje, in bomo ponosni na to, kar smo. Ne več neznatne številke, ampak po božji milosti studenci žive vode...«

Danijel Devetak

Kairo, Cerkev brani človeka

Konferenca o prebivalstvu in razvoju, ki se prične v Kairu 5. septembra na pobudo Organizacije združenih narodov (OZN), je že veliko časa v središču medijskih polemik. V preprostih besedah bi lahko to konferenco, ki naj bi dala »magna carto« za nadaljnji razvoj

Poletje je za nami in...

Tudi letošnje poletje je pustilo močno sled, mimo katere ne moremo, če želimo biti vestni opazovalci dogodkov, ostati v sredini dogajanja in živeti v znamenju časov.

Negativni pojavi. Najprej meteorološki: dolga in huda vročina s posledico požarov velikih površin. Na žalost se to ponavlja vsako leto. In še: poletje kot ponovni nastop amoralne in nemorale z močnim vplivom na družbo, mlade in starejše, čemur prispevajo televizijski programi.

»Glavno mesto« ostaja Rimini, kjer se osredotoča vse, kar je plehko, tako je nekdo izjavil. Nekateri mislijo, da je v poletju (in daleč od doma) vse dovoljeno ter to tudi oznanjajo: gorje pa tistim, ki se s to parolo ne strinjajo. Ti so nazadnjaški, anahronistični in ne vem še kaj. Značajno šibki ljudje (mladi in starejši) temu podlegajo. Tudi slovenska televizija je začela posnemati poletne sporede, a se ji je klavrno spodneslo zaradi kritike.

Vsi smo potrebni razkuženja od te (televizijske in ne) navlake. Vračamo se v normalno življenje; zopet se zavedamo, da nam televizija daje napačno sliko življenja. Zato moramo biti do tega sicer čudovitega sredstva zelo kritični.

Žrtev te amorale in nemorale je ravno oseba. Tako se dogaja, da si želiš počitnice, stopiš do agencije, plačaš hotel in vse pritikline ter (drago) prideš na zaželeni kraj, pa ne najdeš, kar si naročil. V tem poletju je prišlo do teh števil: 3000 prevar in 5000 pritožb. Naročaš, drago plačaš, potem pa ne dobiš.

Pozitivne strani. Te so, kot vedno, skrite, nepoznane, ker o teh televizija sploh ne poroča: za TV-programiste so važni ples, nočno nošenje, nagota, zunanost itd.

V poletnem času pa smo brali o precejšnjih skupinah mladih, ki so posvetili počitnice prizadetim ali dobrodelnim ustanovam: po bolnicah, v Cottolengu (to je zavod v Turinu, kjer so zbrani hudo telesno prizadeti), v misijonih; ali pa so nastopali v dobre namene. Teh skupin ni bilo malo.

Veliko vernikov se je zbralo v raznih Marijinih svetiščih. Lansko leto so romarska svetišča v Italiji pritegnila 33 milijonov 600 oseb.

Na tej masi ljudi - mladih in romarskih duš - lahko gradimo z upanjem, da ni vse okrog nas tako, kakor nam poročajo televizija in revije.

Sem uvrstimo tudi sebe. g.s.

prebivalstva na svetu, označili tako: OZN je sklicala konferenco, na kateri naj bi odločili, kako zaustaviti svetovno rast prebivalstva. Če hočemo biti še bolj konkretni, moramo reči, da so v pripravljani dobi za konferenco v Kairu, ki bo trajala do 13. septembra, določili program, ki je za vsakega normalnega človeka nesprejemljiv, kaj šele za Cerkev in domala vse monoteistične veroizpovedi, od muslimanske vere do judovske in vseh ostalih. V bistvu se s tem dokumentom, ki bo predmet razpravljanih delegacij iz vsega sveta, v Kairu zahteva, naj bi rast prebivalstva zaustavili s splavom in drugimi kontracepcijskimi sredstvi; najbolj pošastna od teh je sterilizacija, ki jo že uporabljajo v Indiji in ima grozne posledice. Naj navedemo podatek, da je v Indiji bilo lansko leto prisilno steriliziranih 4 milijone žensk, mater, ki o tem niso nič vedele.

Papež Janez Pavel II. je od začetka priprav na konferenco budno spremljal dogajanje. Včasih je bil na Zahodu označen kot konservativen in nazadnjaški človek, vedno pa je govoril samo o življenju, o tem, kako moramo z veseljem sprejeti vsako novo življenje, predvsem pa je poudarjal veliko vlogo, ki jo ima družina. Gre za temeljno celico življenja, temelj človeške družbe tudi na Zahodu, ki o tem noče slišati nobene besede, ker je zaprt v lastni egoizem in v »daj dam« družbo, kjer se je že zdavnaj pozabilo na temeljne človeške vrednote, da o krščanskih niti ne govorimo.

Papež Janez Pavel II. bo v Kairo poslal 15-člansko delegacijo, ki bo povedala, kaj misli katoliška Cerkev. Povedala bo to, kar je vsakomur, ki ima še kaj vesti, jasno že od mladih let; namreč to, da ne moreš uveljavljati pravice močnejšega tu-

di v najintimnejših stvareh, kot je npr. družina. Povedali bodo, da ne morejo svetovne velesile, kot so ZDA, zaradi lastnega egoizma celemu svetu vsiliti umetne in prisilne kontrole rojstev, ki ne pelje nikamor, človeka pa poniža pod raven živali.

Papež Janez Pavel II. je lepo povedal, da ne zahteva ničesar od nikogar razen spoštovanja do človeka. Jasno je tudi povedal, da **splav ni rešitev**. Najprej je to izrekel kot poglavar katoliške Cerkve, nato kot intelektualec in ne nazadnje tudi kot humanist. Papež Wojtyła ni prosil; tokrat je zahteval, naj se spremenijo silnice in napotki za vstop v novo tisočletje, če človek še hoče ostati človek. Kot katoliški poglavar pa je celemu svetu povedal, da Cerkev ne more sprejeti nobenega dokumenta, ki je usmerjen proti človeku. Čeprav se bo zdelo še tako neumno psevdohumanistom v naši sredi, ima papež prav, ko zagovarja družino, temeljno celico življenja, za osnovno vrednoto in temelj naše civilizacije.

Zanimivo je dejstvo, da je prav papež Janez Pavel II. sprožil vrsto razprav o tem problemu, kot tudi to, da mu muslimanski svet sledi. Zadnje novice namreč pričajo o tem, da se konference v Kairu ne bo udeležila vrsta muslimanskih držav, od Savdske Arabije do Libanona, Sudana; turška delegacija bo zastopana samo simbolično in še...

Papež pravi, da se o življenju ljudi ne dá govoriti s smrtjo v obeh; pravilno tudi pravi, da je na svetu dovolj prostora za vsakega novorojenega, če mu le pripraviš dobro in urejeno družbo. Prav zato se Zahod, katerega ideje so prežete z egoizmom, upira svetemu očetu, kar pa ne pomeni, da papež nima prav.

Jurij Paljč

8. septembra papež v Sarajevu

Vse kaže, da se bo napoved papeževega obiska v Sarajevu uresničila. Janez Pavel II. bo v krajih, kjer je bilo prelite že toliko krvi, molil za mir.

8. septembra, na dan rojstva Matere božje, smo zato vsi povabljeni, da iskreno spremljamo papeževo molitev za mir v Bosni in po celem svetu.

Po obisku Bosne bo papež obiskal še Zagreb in hrvaške vernike.

Pogovor z novomašnikom Petrom Černigojem

Letošnji edini novomašnik iz koprške škofije je Peter Černigoj iz Ajdovščine. Svojo novo mašo je daroval v župnijski cerkvi v Ajdovščini, potem ko ga je škof Metod Pirih posvetil v duhovnika v Marijini božjepotni cerkvi v Logu pri Vipavi točno 14 let za zadnjim novomašnikom iz Ajdovščine. Mladega duhovnika smo v tej priložnosti zaprosili za nekaj misli.

Kako si se odločil za duhovniški poklic?

Mejniki v moji odločitvi je bilo služenje vojaškega roka v Skopju. O duhovništvu pa sem razmišljal že v osnovni šoli. Takrat je bila moja predstava o tem še zelo nepopolna. Pri odločanju mi je pomagala vsakoletna molitev za duhovne poklice in misijon v župniji; ves čas srednje šole sem premišljeval, ali naj se odločim za duhovniški poklic. O tem sem se pogovarjal tudi z g. župnikom, v veliko pomoč so mi bili pogovori z Marijanom Škvarčem. Skupaj sva prišla do sklepa, da sta obe poti enakovredni, tako zakon kot duhovništvo. Sklep sem sprejel po končanem služenju vojaškega roka v enem samem dnevu, vendar se moram za to pot odločiti vsak dan znova.

Včasih je na izbrani poti težko vztrajati. Kdo te je pri tem podpiral? Kje črpaš moč za vztrajanje?

Pri mojem dozorevanju za duhovništvo so me podpirali zgledi nekaterih duhovnikov, s katerimi se še sedaj srečujem. Pri odločitvi so mi pomagali tudi prijatelji in redovnice, ki so delovale v naši župniji, pa tudi ostale, ki sem jih srečal na dosedanjih življenjskih poti.

Kakšni so tvoji načrti za prihodnost?

Pri izbiri župnije nimam nobene posebne želje. Želim si, da bi lahko čim bolj posnemal zgled dobrega pastirja.

Odločil sem se tudi za podiplomski študij. Čutim, da moram svoje znanje stalno izpopolnjevati, saj bom le tako lahko ljudem pomagal in svetoval. Tema, ki sem jo izbral, posega na pastoralno področje - delo z neporočenimi odraslimi. Za to področje sem se odločil, ker je v pastoralni službi za druge ljudi bolj poskrbljeno (zakonske, mladinske skupine, osnovnošolski verouk), z neporočenimi pa se ukvarja le malokdo. Literatura na to temo ni, zato bo naloga potekala predvsem raziskovalno ob pomoči prav teh ljudi.

Kakšno je tvoje novomašno geslo?

Moje novomašno geslo je: »Gospodu služite; v upanju se veselite; v nadlogi potrpite; v molitvi vztrajajte« (Rim 12,11-12). Zakaj sem ta citat izbral za svoje geslo? Odgovor mi daje On, ki me je poklical. Spominjam se, ko sem bil še v bogoslovju, kako sem doživljal stisko; križ življenja je bil tiste dni bolj težak kot običajno. Ravno smo pred kosilom v kapeli v bogoslovju molili del brevirja, molitvenega bogoslužja - dnevno uro, in pogled se mi je ustavil ravno ob tej vrstici. Iz te vrstice sem začel črpati moč, ko pravi: v nadlogi potrpite, v molitvi vztrajajte. In to je bil ključni dogodek, da sem si ta citata iz pisma Rimljanom izbral za novomašno geslo. Sedaj gledam in premišljuje ta citat bolj kot spodbudo za vsakdanje življenje, pa naj mi bo lepo - v upanju se veselite, ali pa težko - v nadlogi potrpite. V obeh trenutkih življenja naj bi se trudil služiti Gospodu in moliti. Enkrat je molitev lahko polna hvalnice, zahvale, veselja; drugič pa je lahko molitev polna bolečine in prošnje... Lahko bi celo tako rekel: enkrat je lahko molitev glasna, ustna, izgovorjena - v veselju; drugič pa je molitev molk, molk pred Gospodom - v nadlogi potrpite. Prepričan sem namreč, da je vsak poklic izmoljen, zato, bratje in sestre, radi molimo za nove duhovne poklice.

Msgr. Valentinu Birtigu-Birtiču v zahvalo in spomin

Msgr. Valentin-Zdravko Birtig je bil od l. 1978 kanonik v stolnici Device Marije Vnebovzete v Čedadu. Zadnja leta je bival v Rubinjaku (Ruvinjagu) pri Čedadu. Vse do junija letos je bil še vedno aktiven in čil. Potem pa ga je zadela rahla kap in se je moral zateči v Duhovniški dom v Videm. Bolezen ni izgledala usodna. Vendar je nenadoma umrl v soboto, 13. avgusta, zjutraj.

Zaradi dveh zaporednih prazničnih dnevov najbrž novica o njegovi smrti ni bila takoj sporočena tudi v matično domovino, kjer je bil blagi pokojnik mnogim dobro poznan in priljubljen. Že v letih 1972-74 je predaval v Ljubljani in v Dragi. Tako pa se je njegovega pogreba udeležil en sam duhovnik, župnik Stanko Sivec. Zato je prav, da se dragemu in spoštovanemu »pre« Valentinu odložimo vsaj s tem zapisom.

Rodil se je v Ruoncu nad Podboškom 23.7.1909 kmetu Antonu in Mariji Sakú (Sokol). Po osnovni šoli v domačem kraju je stopil v videmsko semenišče in bil posvečen v duhovnika v Vidmu 23.7.1933, eno leto potem, ko je že bila prepovedana raba slovenščine v cerkvi po vsej videmski nadškofiji.

Služboval je vse življenje v glavnem v goratih predelih te škofije, najprej v Režiji, v Osojanah. Ljudje so ga imeli silno radi, ker se je takoj naučil rezjanščine, jih učil v njihovem narečju in ga zato tudi nihče ni preganjal.

Drugo službo je dobil v domači Nadiški dolini in sicer v sosednjem Marsinu. Tu pa je bil glede rabe domačega beneškega narečja že večji pritisk. Pomagal si je tako, da je prošil starše, naj svoje otroke učijo v materinem jeziku vsaj glavne molitvice, zapovedi in resnice. V tej vasi pa je g. Birtig večkrat tvegat življenje v obrambi ljudstva, ko so se od l. 1943 dalje pojavljali partizani, za njimi Kozaki in Nemci. Dvakrat je nastopil pri Nemcih, da se niso znesli nad nedolžne ljudi in vas, ko so partizani ustrelili tri Kozake pri Štupci. Rešil je tudi 7-8 ujetnikov pri cerkvi sv. Lovrenca nad vasjo. Tretjo službo je dobil l. 1947, ko se je na tem področju odločala državna meja, kot župnik visoko v strmini Kolovrata, v Dreki pri Devici Mariji.

Prav tu pa se je g. Birtigu prebudila pesniška žilica in je ob raznih priložnostih in svečanostih zlagal in sam deklamiral mnogo lepih prigodnih pesmi: novomašnih, zlatoma-

šnih, pa tudi nekaj domoljubnih in prazničnih. Iz vseh teh pesmic odseva mehko srce g. Birtiga, njegova velika ljubezen do rodne zemlje in ljudi, zato tudi njegova velika žalost zaradi emigracije, izumiranja vasi, čemur je bil sam priča. Nekaj njegovih pesmic je uredila pesnica Ljubka Šorlijeva iz Gorice; izdal jih je Dom l. 1983 pod naslovom Spomin na dom. Pokojni g. Birtig je spisal tudi več člankov v italijanščini in v beneškem narečju po raznih časopisih, največ pa v medžupnijski list Dom.

Ena največjih zaslug pok. g. Birtiga je prav ta, da je v njegovem župnišču v Dreki na prigovarjanje duhovnikov g. Antona Rutarja in dr. Rudolfa Klinca iz Gorice ter v sodelovanju z g. Mariom Laurencigem ter Emilom Cencigem, Dom zagledal luč svetla.

Po tridesetih letih naporene službe v hribih si je g. Birtig upravičeno zaželel župnijo v dolini. Dodelili so mu Dolenji Barnas, kjer pa je povsod ljubljeni duhovnik naletel na hudo sovražno nasprotovanje zaradi svojega narodnega prepričanja. Zato se je tej župniji kmalu odpovedal in zaprosil za drugo. Nadškof Alfredo Battisti, ki ga je že l. 1975 odlikoval z naslovom častnega kanonika v Čedadu, pa ga je premestil za stalnega kanonika v čedajsko stolnico.

Tudi po preselitvi v Čedad je msgr. Birtig pridno sledil dogajanju v Benečiji in v Sloveniji, posebno na bližnjem Tolminskem. Tudi lani ob biserni maši so ga povabili skupaj z g. msgr. Pasqualom Gujonom v Tolmin na posebno počastitev. Seveda pa je bilo vse to njegovim nasprotnikom močan dokaz, da je msgr. Birtig »titovec in komunist«. Ko je zadnja leta bival v Ruvinjagu, ga je

OKENČE

Naš namen

Ta rubrika ima svoj določen namen: razvijati pogovor o maši. K maši gremo vsako nedeljo ali celo vsak dan. Ali ni nevarno, da se na to navadimo in tako ne damo dogodku več tiste važnosti in poglobitve, ki mu gre?

Zavedajmo se, da vsaka maša zahteva daljno in bližnjo pripravo: nedeljska zavest, vera, notranje razpoloženje, sodelovanje z milostjo, predvsem pa globoko zavedanje.

To je bilo pomembno poudariti.

In kaj se dogaja? Pridemo v cerkev, klepetamo do zadnjega trenutka in šele tedaj, ko strežnik zazvoni, ... se zresimo.

Klepetanje je naša... priprava.

Da ne govorimo o pevcih na koru, ki jim bomo posvetili posebno razmišljanje.

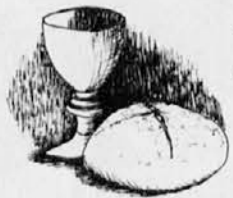
Rad bi v teh kratkih razmišljanjih podčrtal veličino dogodka maše. To je dar, ki nam ga je podelil sam Bog. Skušajmo ga dojeti, da ga bomo čimbolj cenili. Jože

najbolj bolelo, ko je videl, kako naglo izgublja svojo identiteto in vero toliko mladih družin, ki so se preselile iz Benečije v bližino Čedada in dlje proti Vidmu.

Pri pogrebnih svečanosti v čedajski stolnici, ki jo je vodil nadškof Alfredo Battisti s pomožnim škofom Pietrom Brollom, kanoniki kapitlja in okrog 50 duhovniki iz okolice Čedada, je nadškof posebno poudaril to, da je bil pokojni msgr. Birtig vzoren duhovnik zaradi pobožnosti, molitvenega duha, zveste ljubezni do Cerkve in do svojega naroda, ki ga je spoštoval in ljubil zaradi njegovega ponižnega značaja, krotkosti, skromnosti in darežljivosti do potrebnih.

Pokojnega msgr. Valentina Birtiga so po maši prepeljali v rojstno vas Ruonac in ga tam pokopali na domačem pokopališču.

S smrtjo in pokopom msgr. Valentina Birtiga je legel k počitku še eden zadnjih velikih beneških Čedermacev. Naj mu bo Bog bogat plačnik za njegovo dolgoletno plemenito delo za Boga in narod, nam pa naj nakloni novih vrednih naslednikov. F.R.

Božja beseda je kakor kruh...

4. september

23. navadna nedelja

»Ozrl se je proti nebu, zavzdihnil in gluho nememu rekel: Efeta!, to je: Odpri se!« (Mr 7,34)

Cerkev je v krstno bogoslužje vključila besedo, ki jo je Jezus rekel gluho nememu: Efeta, kar pomeni: Odpri se! S tem je odlomku o ozdravljenju gluho nemega dala krstni pečat. Tako kot pri ozdravljenju sleporojenega, o katerem obširno poroča evangelist Janez v

svojem devetem poglavju, tudi tu Jezus s svojimi gestami priključuje v spomin delo stvarjenja. S svojimi rokami se dotakne gluhih ušes; s svojo slino, ki prihaja iz ust tako kot beseda, se dotakne nemega jezika. Njegove kretnje spremlja globok vzdih, kar spominja na

delovanje Svetega Duha. Po vstajenju je Jezus »dihnil« v apostole in jim rekel: »Prejmite Svetega Duha« (Jn 20, 22). Na križu je »vzdihnil« z močnim glasom »in naposled nagnil glavo ter »izdihnil«. S tem evangelisti nakazujejo, da Jezus s svojim življenjem in delovanjem daje Svetega Duha.

Gluho nememu, o katerem poroča evangelij 23. navadne nedelje, je bil prikrajšan za osnovno komunikacijo z drugimi. Po čudežu, s katerim mu je Jezus odprl ušesa in mu dal besedo, se je hipoma odprl za stik z drugimi in z Bogom. Zdaj lahko sliši božjo besedo in poje hvalo Bogu. Odprt je za poslušanje veselega oznanila, evangelija, zmožen je oznanjevati čudovita božja dela, ki jih je

bil deležen.

S tem ozdravljenjem je Jezus uresničil eno od mesijanskih pričakovanih starozaveznega izvoljenega ljudstva. Janez Krstnik, ki ga je Herod dal vreči v ječo, je tik pred svojo smrtjo želel vedeti, ali je Jezus napovedani Odršenik ali bo potrebno čakati na drugega. Odposlancem Janeza Krstnika je Jezus rekel: »Pojdite in sporočite Janezu, kar slišite in vidite: slepi sprejdujejo, hromi hodijo, govavi se očiščujejo, gluhi slišijo, mrtvi vstajajo, ubogim se oznanja evangelij« (Mt 11,4-5).

Prav to mesijansko razsežnost zadobi Jezusova beseda »Efeta!«, »Odpri se!« pri krstnem bogoslužju. Katchumen je podoben gluho-

nememu človeku. H krstnemu kamnu pride, da mu Jezus odpre ušesa za poslušanje božje besede in mu razveže jezik za oznanjevanje čudovitih božjih del. Čudež ozdravljenja smo v tem smislu doživeli vsi pri svetem krstu. To nam hoče sporočiti evangelist Marko v poročilu o ozdravljenju gluho nemega. Pri tem ne pozabi nakazati naloge, ki smo jo s tem prejeli. Lepo je izražena v kratkem komentarju, ki sklepa poročilo o čudežni ozdravitvi: »Naročil jim je, naj tega nikomur ne pripovedujejo; toda če jim je še tako naračal, so ga kar naprej razglasili in na vso moč začudeno govorili. Vse prav dela: gluhi daje, da slišijo, nemim, da govorijo« (Mr 7,36-37). Zvone Štrubelj

POLITIČNO DOGAJANJE V ITALIJI

Razgiban konec poletja v Italiji

Italijanske politične počitnice so bile kratke, toda zaradi tega nič manj razburljive, saj skoro ni minil dan brez govoric, ki bi potrjevale ali pa demantirale skorajšnje razbitje vladne koalicije ali pa njeno okrepitev s pristopom Ljudske stranke. Javno mnenje pa je nestrpno čakalo na prvo vladno sejo po političnem odhodu, ker so napovedovali, da bo palača Chigi anticipirala nekatere skorajšnje ukrepe finančnega manevra za prihodnje leto, ko bo treba oklestiti izdatke za novih 50 tisoč ali več milijard. Čakali so predvsem podjetniški in industrijski krogi, da bi zvedeli, ali lahko računajo na kakšen ukrep, ki bo utrdil majajčo se liro in dal zagona gospodarstvu ali pa se morajo bati novega privljanja davčnega vijaka. Pričakovanje pa je vladalo tudi med upokojenci, saj je napovedana pokojninska reforma, ki bo verjetno marsikoga prizadela. Seja je šla mimo z zagotovitvijo, da bo vlada predstavila finančni zakon do konca septembra, kot določajo predpisi. Glede pokojnin pa je ostalo v zraku zagotovilo, da reforma ne

bo prizadela najšibkejših. To je bilo vzrok za novo razočaranje, ki je pričalo nov odstotek volilcev, da ta vlada ni sposobna učinkovito in nagle reševati problemov države in da je koalicija šibka in neenotna, pa čeprav Bossi na ves glas zagotavlja, da bo Berlusconi dolgo vladal, istočasno pa skuša javno mnenje prepričati, da je severna liga pravzaprav edini pravi antagonist desnice. Zadnje dni je Bossi še enkrat presenetil javno mnenje z nekoliko neverjetno novico, da je sredi 80. let preprečil oboroženi upor v severni Italiji. Tudi Irene Pivetti je razgibala konec poletja v Italiji. Predsednica poslanske zbornice pač lahko daje besedo poslancem, sama pa je dokaj prikrajšana glede pravice govora. Zato je z veseljem odšla na miting »Comunione e liberazione« v Rimini in izpovedala vse svoje katolištvo ter svoje nasprotovanje splavu. S tem je seveda sprožila plaz ugovorov z vseh strani in obtožbe katoliškega integralizma, ker si je zaželela »stranko katoličanov«. Za laične kroge je bil to atentat na pluralizem v državi. - S

Giacomelli jeve blodnje...

Personaggi Sergio Giacomelli, leader della destra tridentina, è convinto

Stran intervjuja na Famigli cristiani

Vodja tržaške skrajne desnice Sergio Giacomelli se je spet izkazal z vrsto blodečih izjav, ki jih je dal v intervjuju za tednik Famiglia cristiana, ki ga predstavlja kot zastopnika novega italijanskega iredentizma na vzhodni meji, a omenja tudi njegov negotovi izvor, ker naj bi bil tako po materi kot po očetu slovenske krvi. Njegove ideje označuje kot nevarne, saj predstavlja neke vrste nacionalistično špico v Finijevi vladni desnici, kar dovolj zgovorno označuje tudi temeljno usmerjenost italijanske zunanje politike. Giacomelli si želi in napoveduje razpad Slovenije in Hrvaške (Slovenijo naj bi si razdelili Avstrija in Italija, Hrvaška pa naj bi se vrnila v novo Jugoslavijo) ter vrnitev Italije v Istro. Italija je srbski zaveznik, Krajina ima vse značilnosti države, Hrvaška nima pretveze, da bi obdržala Istro, Italija mora v bosanski vojni ostati nevtralna... itd. Za Giacomellija Slovenija vsekakor ne predstavlja problema, ker »civilno sožitje vodi vedno v asimilacijo šibkejšega«. Še marsikaj bi se dalo povzeti iz Giacomellijevega intervjuja, ki ga ugledni verski

tednik lepo prikazuje v njegovi nacionalistični ihtavosti. Morda bi bilo dobro, ko bi celotni intervju prevedli za potrebe tistih lahkomišelnih Slovencev, ki jim Italija — v smislu Giacomellijevih načrtov — tako radodarno obljublja državljanstvo, čeprav s tem krši državno pogodbo. Morda pa bi ta prevod prišel dobro tudi slovenski vladi, da bi končno razumela, s kom ima opravka. - S

Ko se rodimo, se rodimo v življenju, pa tudi v smrti. Ko rastemo, rastemo v življenje, obenem rastemo tudi v smrt. Ko živimo, obenem umiramo. Vsak dan smo bliže smrti, čeprav je ta morebiti še daleč pred nami.

Anton Trstenjak

Verniki na prvih straneh medijev

Znani italijanski časnikar je te dni zapisal, da je pomenil padec Krščanske demokracije v Italiji nov prepoved katoličanov v državi. Vpliv Cerkev se ne bo zmanjšal, temveč še povečal. Ta pojav je sicer začel že z vojno v perzijskem zalivu proti Sadamu: s papežem se je strinjala dobra stran laikov. Zadnje čase se pologoma uveljavlja bodrilo sedanjega papeža: naj se verniki ne čutijo manjvredne v današnji družbi. Verniki niso več samo v eni stranki (kot so nekdanji škofje priporočali), temveč naj v stranki, kjer so, dajo poseben pečat politiki in javnemu življenju. Navsezadnje zakaj vse to? Današnji človek, mislimo namreč še na veliko število dobro mislečih, se zaveda, da Cerkev ne išče oblasti, temveč oznanja vrednote, ki se marsikje potaplja. Poleg tega je današnja levica razdvojena in brez programov. Janez Pavel II. stalno, prilično in neprilično, oznanja te vrednote, zato se razni Cacciari, Bocca, Veneziani, Biagi in še cela vrsta drugih intelektualcev v marsičem strinjajo z njegovimi besedami.

POGLED V SLOVENIJO

Dvojno (tudi) italijansko državljanstvo varljivo upanje posameznikov in dokaz slabotne države

Mnogi so napovedovali, da bo poleti izbruhnila kakšna nova afera, to je spor, prepri ali drugačna neprijetna zadeva. In res se je pojavila o dvojnem državljanstvu. Gre za odziv na možnost, da tiste osebe, ki so živele na območju nekdanje Italije, na Primorskem in v Istri, ponovno pridobe tudi italijansko državljanstvo. Prosilcev oziroma interesentov za tako novo državljanstvo (ob ohranjenem slovenskem) je več, kot pa bi kdo pričakoval. Doslej govore o nad 4 tisoč kandidatih za pridobitev italijanskega državljanstva, z območja obale in ostale Primorske. To v skladu z zakonom št. 91, ki ga je italijanski parlament sprejel 5. februarja leta 1992, v njihovem Uradnem listu pa je bil objavljen 15. februarja istega leta.

Ob vrstah prosilcev za italijansko državljanstvo pred Generalnim konzulatom Italije v Kopru, je Katoliški glas v praznični številki ob Vnebovzetju zapisal tudi naslednje: »Sele zdaj spoznavamo globoko škodo komunističnega režima na posamezniku in narodnem telesu: dovolil mu je, da je vse svoje želje, težnje in načrte usmerjal na pridobivanje materialnih dobrin, da je le dal mir v politiki in da ni ogrožal sistema. Ta temeljna deviacija v značaju sodobnega Slovenca bo še dolgo pogojevala individualno in družbeno rast slovenskega naroda.«

Opozorila o značaju sodobnega Slovenca v matični domovini, ki jih je objavil Katoliški glas, je v nekem intervjuju potrdila tudi predstojnica Inštituta za kriminologijo na Pravni fakulteti v Ljubljani in izvedenka Organizacije združenih narodov, prof. dr. Alenka Šelih. Dejala je namreč, »da se v Sloveniji kot pozitivne pojavljajo vrednote, ki jih je kapitalizem preživel pred osemdesetimi in več leti. Vse to vpliva na razkroj vrednotnega sistema. Najbrž bo trajalo še kar nekaj časa, preden bomo v Sloveniji vzpostavili sistem

vrednot, kakršnega pozna kaka umirjena, razvita zahodna demokracija, kot je npr. Danska.«

Tisti, ki so oddali vloge za pridobitev italijanskega državljanstva, v bistvu težijo k praktičnim ciljem in koristim. Malo jih je ob tem bilo, ki bi se spraševali, zakaj npr. v Sloveniji lahko kar nekaj deset tisoč ljudi dobiva tako imenovane italijanske (ali vojaške) pokojnine, ker se jim to zdi nekako logično in samoumevno. Zdaj so se ustrašili, da bodo pokojnino izgubili, če ne pridobe italijanskega državljanstva. Tisti, ki ne prejemajo pokojnine iz Italije, pa so spričo pomanjkanja pravih in celovitih informacij o novem italijanskem zakonu in državljanstvu menili, da jim bo pokojnina zagotovljena, če bodo postali državljani sosednje države. V polemikah, ki so nastale v Sloveniji o pridobivanju dvojnega državljanstva, nihče ni omenil več tisoč (morda gre za skupaj kar okrog 10 tisoč) prebivalcev obmejnih krajev Slovenije, ki dnevno hodijo na delo v Trst, Gorico, Videm in drugam na sosednja območja Italije. Zagotovo bi tudi mnogi od teh radi dobili uradno potrditev za

O antagonizmu med Ljubljano in Primorsko

Že nekaj časa lebdijo v zraku očitki o centralističnih težnjah Ljubljane, o izkoriščanju in zapostavljanju Primorske ipd. Pojav antagonizma, ki bi ga ne imenoval toliko Ljubljana-Primorska, ampak raje center-provinca, je v slovenskih pogojih povezan predvsem z ustavljanjem države, utrjevanjem centra, kot tudi s procesi denacionalizacije in lastninjenja, oz. z ustanavljanjem centralnih skladov, kot so Koržetov, zemljiški id. Vse to se namreč dogaja tudi v trenutku atomizacije Slovenije na manjše občine, ki v tej fazi zanje ne niso v stanju se povezovali in organizirati na širši, pokrajinski ravni in s tem vzpostaviti neko ravnotežje z Ljubljano, saj se morajo najprej same konstituirati. Antagonizem je, zlasti pod Demosom, še posebej spodbujala tudi lokalna levoliberalna politika s svojimi regionalnimi mediji, predvsem z namenom slabitve Demosa in to občasno kar na primitiven način, ki je mejil že na neodgovorno ščuvanje ljudi.

Za skupnost, tako kot za posameznika, je bistveno, ali se uspe ustvarjalno potrditi ali ne. Za Marjana Starca, lastnika prve slovenske, evropsko nagrajene, družinske blagovne znamke Lan, še nisem slišal, da bi se pritoževal, da ga kdo ovira, zapostavlja ipd., ampak je, nasprotno, on naskočil in osvojil Slovenijo in tudi že širši prostor. Tudi Marjan Tomšič in z njim še cela galerija drugih istrskih umetnikov, tudi likovnih, ne daje prav nobenih občutkov utešnjosti, odrinjenosti ali provincialnosti. Tudi na gospodarskem področju se temu kraju ni treba sramovati tega, kar je ustvaril, pa če gremo od Luke, turizma, Adriatica, Istrabenza id. uspešnih organizacij, pa vse do malega podjetništva, ki je menda med najživahnejšimi v Sloveniji. Kjer je pač ustvarjalni naboj, je tudi uspeh in ekspanzija. Poglejmo npr., kakšen prodor so ob nekdanj cvetočem in danes propadajočem

svojo zaposlitev, kar bi bilo mogoče - tako najbrž razmišljajo - s pridobitvijo italijanskega državljanstva. Enako lahko velja za okrog tisoč dijakov in študentov iz Slovenije, ki obiskujejo razne šole v Trstu, Gorici in v Vidmu.

Uradni slovenski organi, začenši z vlado in notranjim ministrstvom, glede dvojnega državljanstva pač ne morejo imeti stališča, ki bi povzročilo globje odmeve in imelo posledice pri zainteresiranih posameznikih za pridobitev italijanskega državljanstva ali pri oblasteh sosednje države. Slovenija namreč sama dopušča in omogoča dvojno državljanstvo, saj je svoje državljanstvo podelila kar okrog 170 tisoč prišlekom iz območij razpadle Jugoslavije. Mnogi med slednjimi pa so prav gotovo manj »zavedni« Slovinci, kot pa so tisti, ki so zaprosili za italijansko ali kako drugo tuje državljanstvo.

Slovenska javnost je tudi zaskrbljena ob možnosti, da bi države Evropske unije uvedle enotni vizum za vstop na njihovo ozemlje. Evropska komisija je že predpisala enoten obrazec za omenjene vizume. Sicer pa: slovenska država se mora nujno okrepiti (zlasti s spravo med nekdanjimi partizani in protikomunisti, pa z gospodarskim napredkom in odpiranjem v razviti svet); to bi najbolj zmanjšalo zanimanje za pridobitev drugega državljanstva. F.Z.

Trstu napravile Furlanija ali pordenonska pokrajina. Osebnost pridružen dr. Draganu Marušiču, ko pravi, da generira ta prostor veliko energij, kar bi moralo tudi prej ali slej priti do izraza.

Zato mora Ljubljana najprej pospešiti in modro zaključiti, sicer neodgovorno in skrajno amatersko zastavljeni projekt oblikovanja novih, evropskih občin, da bo s tem dana organizacijsko-pravna podlaga za postopno nastajanje pokrajin, za artikuliranje njihovih interesov in udržitvev njihove identitete. In ko hkrati s tem tečejo tudi pogajanja z Italijo in Hrvaško, je potrebno v naprej predvideti in ustvariti primerne institucionalne okvire znotraj sklepajočih se meddržavnih sporazumov za bodoči prenos določenih pristojnosti pri urejanju medosredskih odnosov tudi na nižji ravni. In to v duhu načela, na katerem sloni filozofija lokalne samouprave, da se naj namreč prenese navzdol vse, kar je izvršljivo na nižji ravni, ker bo to zanesljivo ceneje in učinkoviteje. Smo namreč v dobi informacijske revolucije in razvite samoupravne zavesti; ne bo mogoče ljudi dolgo držati stran od centrov odločanja. Vsaka pametna država bo spodbujala in ne zavirala zakonodajne in vsakršne druge iniciative od spodaj; tudi zaradi hudih poznanih nevarnosti, ki jih skriva v sebi premočan in v vase zaljubljeni center. Italija je naravnost šolski primer za to. Tudi oviranje samoupravnih pobud je v naprej izgubljena bitka. Zadeve s centralnimi skladi mi niso dovolj poznane, vendar mislim, da bi morala Ljubljana preostanek zemljiškega sklada po končani nacionalizaciji vrniti lokalnim skupnostim. V bitki za lokalne interese pa morajo mediji ohraniti čut odgovornosti in dostojanstva ter ne smejo razpihovati nizkih strasti. Sovraštvo je namreč sovraštvo in lahko pripelje samo v nesrečo. Milan Gregorič

»Glasbo nosim v srcu«

Pogovor z gospodom Dušanom Jakominom ob 50-letnici njegovega zborovskega udejstvovanja

Ko sem prvič stopila v dnevno sobo gospoda Jakomina, sem najprej zagledala čudovito Palčičevo umetnino, ki visi na steni. V njeni sredini sem opazila njegov portret, okoli tega pa razne figure. Sam mi je razložil, da slika predstavlja tri glavne sestavine njegovega življenja: duhovništvo, časnikarstvo in glasbo. Gospod Jakomin mi je orisal svojo dolgo glasbeno pot. Prvi poklic mu je od zmeraj bil, je in bo duhovništvo, ki ga opravlja z veseljem, prepričanostjo in zavzetostjo. Dokler se ni zaposlil kot urednik našega tednika, mu je bila glasba ob duhovništvu najpomembnejša stvar. Z vsem srcem osebno voščim priljubljenemu gospodu Jakominu in mu želim še veliko lepih jubilejev v vsem njegovem delu.

Odkod izvira vaša ljubezen do glasbe?

Ljubezen do glasbe mi je vzdrnil oče, ki je bil odlični pevec, solist in član krajevne godbe. Tudi sestra je bila odlična pevka, mama pa ne. Glasbo sem vzljudil v otroških letih in to je v meni rastle. Ko sem bil še na gimnaziji, mi je župnik podaril harmonijo; sam sem vzel v roke znano knjigo Bungart in se začel učiti. V semenišču v Kopru sem kmalu prevzel vodstvo semeniškega pevskega zbora.

Česa se spominjate, ko pomislite na začetke svojega diriganja pred petdesetimi leti?

Bil je čas, ko je propadel fašizem. Ker naša mladina ni poznala slovenske pesmi, smo se med počitnicami pri Sv. Antonu pri Kopru zvečer srečevali s fanti in dekletki pod murvo in začeli s prvimi narodnimi pesmimi (Regiment po cesti gre, Nocoj je prav lep večer...). To so bili vaški začetki; kasneje sem nadaljeval v semenišču. Ko sem se vrnil s počitnic, sem sprejel vodstvo cerkvenega pevskega zbora pri Sv. Antonu, ki se je sčasoma večal. Peli smo cerkvene in posvetne pesmi.

Kam vas je vodila nadaljnja pot?

Med počitnicami sem vodil svoj domači pevski zbor, ki je štel do 44 članov. Pozneje smo imeli bogoslovci v Gorici svoj zbor; poleg liturgičnih pesmi smo peli še razne druge (Pobratimija, O večerni uri, Žabe...). Nastopali smo tudi v goriški stolnici. Večkrat so me novomašniki prosili, da bi pripravil pevski zbor za novo mašo. Med počitnicami pa sem še zmeraj vodil domači pevski zbor, ki ga je v moji odsotnosti dirigiral organist Milko Della Savia.

Na katere težave ste naleteli pri prvem srečanju s pevci?

Vodil sem več mešanih in otroških zborov, tako da sem lahko spoznal veliko ljudi in od bliže našo realnost. Posebnih težav pa nisem srečal, saj sta petje in glasba - kot pravi Schiller - srebrni ključ, ki pride do srca vsakega človeka.

Začeli ste kot samouk. Kako pa ste nadaljevali glasbeni študij?

Ko sem bil v bogoslovju v Gorici, sem se učil klavir pri Komelu; ko sem prišel kot duhovnik v Škedenj, pa pri skladatelju Ivanu Grbcu. Oba sta mi veliko dala in od mene nista nikdar zahtevala plačila.

Prvi pevski zbor rojstne vasi Sv. Antona

Preidimo k sedanjosti. Ali še vodite kak pevski zbor?

Kjerkoli sem bil, sem skrbel za zbor. Tako v Mačkoljah (tamkajšnji zbor je ustanovila gospa Dalka Vekjet), na Opčinah, v Dolini in v Škedenju, kjer sem ustanovil zbor leta 1954. Od leta 1993 ga zaradi časnikarskih obveznosti ne vodim več; zanj skrbi mlada organistka Tamara Cetin-Vatovec, medtem ko je mladinski zbor prevzel Aleksander Sluga. Ko sem bil v Mačkoljah, me je prof. Peterlin prosil, naj pristopim v Slovensko prosveto in tam skrbim za glasbo in petje. Začel sem prirediti nastope; predvsem pomembni so bili božični koncerti v avditoriju v Trstu, kjer so razni zbori vsako leto nastopali tudi združeno.

Sodelovali ste tudi na Radiu Trst A.

Za Radio sem pripravil nad 200 oddaj. Začel sem z razlago glasbenih oblik: kaj so npr. koncert, sonata, simfonija, razni instrumenti itd. Kasneje sem tedensko vodil še oddaje o nabožni glasbi in pa še več let deloval kot glasbeni kritik.

V preteklih letih ste prisostvovali pomembnim koncertom v Trstu in drugod.

Kolikor mi je bilo mogoče, sem sledil koncertom in operni sezoni. Tako sem lahko slišal razne imenitne izvajalce, kot so npr. Cortot, Richter, Megalof, pevca Callas in Di Stefano, dirigent Karajan, ruski violinist Ojstrah in drugi. Ob teh nastopih sem kar užival.

Kako ocenjujete našo glasbeno kulturo?

Koncert božičnih pesmi Združenja pevskih zborov leta 1958 v Avditoriju

Pri nas se je glasbena kultura spremenila po drugem vatikanskem cerkvenem zboru, ko je v liturgijo lahko vstopil krajevni jezik. Imamo skladatelje, ki so nam dali veliko sladb; med temi so Vrabc, Merku, Malič, v Sloveniji pa cela vrsta.

Kako gledate na prihodnost slovenske pesmi pri nas?

Prihodnost slovenske pesmi je vezana na primorskega človeka. To lahko mirno rečem po 50 letih diriganja, ki so dolgo obdobje življenja. Danes pri pevskih zborih žal lahko opazimo neko utrujenost. Ljudje so prezaposleni, ukvarjajo se prej s športom in raznimi drugimi obveznostmi. Ko sem jaz začel voditi, se je dihalo veliko več navdušenja. Spremljati našo glasbo v zadnjih 50 letih je zame pomenilo spremljati primorskega človeka in obenem primorsko realnost; lahko bi se o tem napisala knjiga. Opažam spremembe, ki v zadnjih časih ne kažejo dobrega. Pevski zbor je lahko večkrat odvisen od dirigenta; to mora biti človek, ki se zanima, trudi, žrtvuje in zna tudi sprejemati razočaranja.

V 50 letih ste gotovo doživeli pri diriganju kakšno posebno zadoščenje.

Veliko zadoščenje sem doživel v Lurdu, ko sem med mašo vodil Credo. Pelo je nad 30.000 ljudi. Vsekakor pa nosim v sebi veliko lepih spominov. Če je človek pripravljen sprejemati žrtve, lahko marsikaj doseže...

Pogovor je vodila
Monika Sulli

Bralci pišejo

Spoštovani g. urednik!

Oprostite, če se oglašam glede članka »Slovenci po svetu, pa vendar na svetu«, katerega avtor kulturni delavec in duhovnik A.K. je že prejel od vas to, kar je iskal.

Ne bi rad prilival kisa na rane ali olja na ogenj, vendar čutim dolžnost, da zapišem o tem svoje misli v sledečih točkah:

1. »Sam sem po svoje mislil«, pravi v začetku. Mislim, da mu tega nihče ne prepoveduje. Bilo bi proti človečanskim pravicam in nasilje nad lepoto raznolikosti božjega stvarstva. Toda zakaj bi pa on smel v isti sapi to delati drugim, ki drugače mislijo ali ravnajo kakor on?

2. Ko se je g. A.K. spravil na slovenske škofo in Cerkev v matični domovini in jim očita, da so malo (ali nič) storili za Slovence v zamejstvu, je morda med tisto »malo ali nič« prišteval tudi sebe? Taka občudovanja vredna ponižnost bi bila gotovo znamenje popolnosti! Tudi tega mu nihče ne brani. Nasprotno, Bog daj še veliko takih posnemovalcev! Da pa pri tem pozablja še na nekatere sobrate duhovnike na Goriškem in Tržaškem, ki jih gotovo ne moremo prištevati med samozvance in pribežnike, pa le naredijo marsikaj dobrega brez vsakega hrupa in kritiziranja, pa se zdi vsakakor grdo, če ne nepošteno.

3. Da je danes za g. A.K. bistveni problem vernosti Slovencev v zamejstvu v tem, da se ohranjajo njih tipične narodne oblike vernosti, za katere naj bi bil predvsem odgovoren generalni vikar za Slovence (ki pa ni ničesar naredil?) in cerkvene strukture v zamejstvu (h katerim menda še zmeraj pripada tudi on), ne pa tudi slovenski profesorji na vseh šolah in druga slovenska narodna inteligenca na Goriškem in Tržaškem, kaže samo na otročje metanje krivde na druge in nepoznanje razmer in dogajanja z manjšinami po vsej Evropi in po svetu.

4. Edino pošteno in tolažilno v omenjenem članku g. A.K. je to, kar piše na koncu, ko tudi sebe prišteva med sokrivce za tako stanje, ko pravi: »... o vsem tem sramežljivo molčimo, ... vsi smo si prijatelji... padamo v tiho asimilacijo tudi na duhovnem področju, velikokrat prav s pomočjo cerkvenih struktur...«. Vsaj tu ne kaže s prstom na druge, pač pa tudi nase (čeprav morda nehote). C.K.

* * *

Ali naj bo samo tarnanje?

G. Ambrož Kodelja, župnik v Doberdolu, je objavil v Katoliškem glasu (4. in 11. avg.) članek »Slovenci po svetu, pa vendar na svetu«, kjer trdi marsikaj, kar vsi ne odobravamo. Ker sem bil škofov vikar, se čutim prizadetega.

Moram zato nekaj napisati! A kaj?

Iz zadrege mi je pomagal tednik Kirchenzeitung der Diöcese Linz, v katerem sem 16. avgusta odkril sledeča stavka:

»Kdor hoče svet spremeniti, mora sam pri sebi začeti. Bolje je luč prižgati, kakor pa o temi tarnati.«

Še bolje bo, če bomo to luč vsi prižgali, in sicer v skupnem razumevanju in sodelovanju.

Lojze Škerl

Objavljamo pismo v zvezi z grobom gospoda Germeka.

Mislim, da malokdo ve, kako so se stvari v resnici razvijale. G. Germek je nenadoma preminul 4.1.1992. V oporoki je določil, naj pripravi vse potrebno za pogreb g. iz Doline in za izvrševalca oporoke je določil g. iz Mačkolj. Ker sta bivala na drugem koncu škofije, je padla skrb za vse name. Sestro Marijo Germek sva šla v Trst se zmeriti za krsto in prenos pokojnika. Denar sva dobila v listnici g. Germeka. Nekateri žene so pripravile duhovnikom običajno zakusko po pogrebu. Vsem navzočim duhovnikom sem dal za eno mašo zadušnico. Nekaterim ljudem je pokojni župnik izrazil željo, da bi rad bil pokopan ali na Kontovelu ali v rojstvi vasi. Jaz sem želel, da bi tudi kontovelska fara imela v svoji sredi duhovnika. Obveljala je moja želja in g. Germeka so položili na kontovelsko pokopališče. Občinska uprava pa ni hotela slišati o tem, da bi bil na pokopališču prostor, določen za duhovnika. Zato so gospoda položili med druge, kakor vsakega človeka. Nekaterim to ni bilo všeč, govorili so, da je sramota, da nima g. župnik svojega groba. Ker so nekateri Kontovelci samo govorili, sem se moral sam pobrigati pri pristojnem uradu, toliko bolj, ker me je za to prosil sam g. škof. V dotičnem uradu so najprej odgovorili, da higienški urad zahteva, da mineta dve leti po pogrebu za prenos mrtvih ostanke. A že lani jeseni so prišli z urada, da smo se zmenili za dokončno mesto groba. Do januarja je zato vse spalo. Potem sva hodila izmenoma, jaz in g. Jože Špeh, k raznim uradnikom, nagostoma sem telefoniral, da bi se zadeva zganila z mrtve točke. Po dolgem oklevanju so odgovorili, da ne predvideva zakon stalnega mesta za duhovnika na pokopališču, če ga prej ni bilo, a da bodo v kratkem naredili izjemo. Po dolgem mledovanju so obljubili, da bodo pripravili pooblastilo in jo predložili občinskemu svetu. Ko pa bo delegata odobrena, bo stvar stekla. Kakor je navada pri javni upravi, je iter zahteval dosti časa. Več mesecev je minilo, preden mi je ravnatelj dotičnega urada sporočil, da bo stvar hitro rešena, pač v teku enega meseca. Ko sem večkrat telefoniral, so mi odgovorili, da sta za to zadolžena ravnatelj in uradnica na dopustu. Res pa, po več ko enem mesecu, je lahko g. Jože Špeh plačal zahtevane pristojbine na uradu za pokopališča. Tedaj so izjavili, da je zadeva rešena.

Kdo naj zdaj izda dovoljenje za prekop in kdo naj ga izvrši? Napotili so me k Zimolu. Tam so se temu čudili in izjavili, da je za to kompetenten urad za pokopališča, ki me je napotil k njim. Koga naj zdaj vprašam? Obrnil sem se na podjetje, ki to izvršuje. Odgovorili so pritrilno, a da so zdaj delavci na dopustu. Septembra naj bi se sami pobrigali pri dotičnem uradu in ko dobijo potrebno dovoljenje, bodo prekop hitro opravili. To delo bo treba naknadno plačati. Zdaj pa bomo videli, ali so besede takozvanih prijateljev pokojnega g. Germeka resnične ali pa navadno gozdanje, nevedno kulturnih ljudi. Naj zdaj zbirajo za dostojen spomenik pok. g. Germeku. Če pa tega ne storijo, naj molčijo, ker bi jih lahko bilo sram.

Bogatec Rudi

Ali je bil potreben zunanji faktor, da smo zvedeli za vse to?

5. - 6. septembra 394 - 1600 let priložnosti in spremembe

Bitka ad fluvium Frigidum (pri Ajdovščini) - pomemben mejnik v zgodovini rimskega cesarstva

Skladba v čast mitičnega boga vetrov, ker je ta z vipavsko burjo odločil izid spopada

V Zgornji Vipavski dolini, kjer je pred 1600 leti potekala bitka za oblast v rimskem imperiju in obenem spopad med krščanstvom in poganstvom, se nadaljujejo razne prireditve in slovesnosti v okviru obeleževanja omenjenega zgodovinskega dogodka. Podrobnosti tega obeleževanja, zlasti pa izsledke iz mednarodnega simpozija o bitki, ki bo potekal od 4. do 10. septembra v dvorcu Zemono pri Vipavi, bodo natisnili v obsežnem znanstvenem in strokovnem zborniku, ki bo na voljo Slovincem. V tej publikaciji bomo našli znanje o starem veku, o nekako 800 letih zgodovine, ki se je odvijala na sedanjih slovenskih tleh, a o njej ne vemo ničesar.

Veliki dogodek obeleževanja bitke pred 1600 leti je bilo romanje, ki ga je prejšnjo nedeljo priredilo Gibanje slovenske verske mladine Pot. Namesto na Sveti Gori, kot običajno, so ga letos priredili v cerkvi Mater božje tolažnice žalostnih v Logu pri Vipavi. Po legendi je cesar Teodozij v zahvalo za svojo zmago nad tekmelem Evgenijem na Log položil nekakšno znamenje, le-to pa je privedlo do zgraditve omenjene cerkve. V nedeljo se je tam zbralo okrog tisoč udeležencev letošnjih tednov duhovnosti v Sloveniji. Obravnavali so razvoj bitke za prevlado krščanstva, to je vere, ki so jo po svoji naselitvi prevzeli tudi Slovenci. Popoldne je sledil verski obred, ki ga je vodil magister Cvetko Valič, župnik iz Dekanov pri Kopru. Somaševalo

je več kot 10 duhovnikov. Pridigo pa je imel vodja in navdihovalec gibanja katoliške mladine v Sloveniji Pot, g. Vinko Kobal, sicer župnik v Godoviču.

Pred začetkom mednarodnega simpozija o bitki na območju sedanje Zgornje Vipavske doline (na njem bo sodelovalo okrog 40 znanstvenikov iz Slovenije, Hrvaške, Italije, Avstrije, Nemčije in Francije), se nadaljujejo razprave o tem, kje natančno je potekal spopad. Kaže, da ima zmeraj več zagovornikov trditev, da je glavna spopada (mišljen je drugi del bitke, 6. septembra) potekala na območju med Zemonom pri Vipavi in Vrhpoljem. Za to lokacijo sta se že leta 1913 opredelila zgodovinar Otto von Seck in avstro-ogrski častnik Georg Veith. Zdaj se z njima strinjata tudi zgodovinar dr. Rajko Bratož in drugi veliki strokovnjaki za antično zgodovino dr. Francois Pschoud, profesor na Univerzi v Ženevi.

Med dogodki ob obeleževanju bitke naj omenimo, da bodo danes, to je 1. septembra, ob 20. uri v dvorcu Zemono pri Vipavi, predstavili priložnostno pošto znamko z žigom in ovitkom. Posebno pomembna pa bo nedelja, 4. septembra. Tega dne bo ob 10. uri v Logu pri Vipavi slovesna sveta maša, ki jo bo vodil koprski škof Metod Pirih. Maša bo povezana s četrtim srečanjem krščanskih izobražencev koprške škofije. Ob 15. uri bo v župni cerkvi sv. Pri-

moža in Felicijana v Vrhpolju blagoslov vitražnega okna, ki bo spominjalo na Teodozijevo bitko, in blagoslov novega grba Krajevne skupnosti Vrhpolje. Obreda bo opravil koprski škof. Ob 16.30 bo odkritje in blagoslov znamenja (nad tri metre visokega kamnitega križa) na tako imenovani Teodozijevi skali nad Vrhpoljem. Po nekaterih pričevanjih naj bi z omenjene skale cesar Teodozij prosil Boga za pomoč v boju proti uzurpatorju Evgeniju. Ob 18. uri pa se bo pričel ljudski tabor na temo »1600 let poti k svobodi in resnici«. Udeležencem bodo spregovorili predstavniki strank, ki so nastale po slovenski politični pomladi. Med njimi bosta Lojze Peterle in Janez Janša.

Na pobudo Otmarja Černilogarja, izvrstnega poznavalca zgodovine antičnega obdobja, prevajalca iz latinskega in grškega jezika, pedagoga in župnika v Podragi, je skladatelj Marjan Gabrijelečič uglasbil posebno skladbo z naslovom Aeolus v čast Eola, mitičnega boga vetrov. Z njo bodo počastili (in s tem uradno priznali) odločilno vlogo, ki jo je orkanski veter (sedaj vipavska burja) imel pri zmagi cesarja Teodozija. Skladbo bodo uprizorili na osrednji slovesnosti ob 1600-letnici bitke, ki bo v torek, 6. septembra, ob 21. uri, v dvorcu Zemono pri Vipavi. Govornika bosta predsednik Slovenije Milan Kučan in koprski škof g. Metod Pirih.

M.D.

Knjiga Duša, le pojdi z mano

Slovenski verski tednik Družina že nekaj let izdaja knjige z versko in krščansko etično vsebino, velikokrat pa je že izdal tudi knjige, ki govorijo o zgodovini Cerkve. Letos je pred kratkim izšla knjiga, ki jo bo rad vzel v roke vsak ljubitelj umetnosti, slovenskih cerkva, še posebno pa vsi slovenski verniki, ki radi hodijo na romanja. Gre za knjigo Duša, le pojdi z mano, ki jo je napisal 34-letni glavni urednik katoliškega tednika Franci Petrič. Mladi duhovnik je imel v Družini že več časa posebno rubriko o manj znanih božjih poteh in romarskih središčih na Slovenskem; s to rubriko v Družini še nadaljuje in prav zato ima knjiga tudi oznako, da gre za prvi del. Nadaljevanje izredno lepo oblikovane in barvnih fotografij polne knjige lahko pričakujemo že prihodnje leto. Kot sem že zapisal, gre za imeniten priročnik, ki ne bi smel manjkati na nobeni spodobni slovenski knjižni polici, ker nam odkriva svet, ki ga zares ne poznamo.

Petriču je namreč uspelo na prijeten način in zelo podrobno opisati božje poti in romarske cerkve v Sloveniji, ki jih skorajda ne poznamo, nekatere bližnje že, drugih pa zago-

tovo ne. Petrič ima namreč svojo rubriko v Družini že od leta 1991 in v prvo knjigo je zbral 42 božjih poti iz vsega slovenskega narodnega ozemlja, saj sta v knjigi zastopani tudi celovška škofija z dvema božjima potema in tudi videmska škofija s slovito in nam zelo bližnjo Staro gorjo. Sicer pa je v knjigi 15 božjih poti iz ljubljanske nadškofije, 14 iz mariborske in deset iz koprške škofije. Pa naštejmo samo manj znane romarske cerkve na Primorskem:

Zaskrbljenost SSK ob atentatu v Celovcu

Slovenska skupnost je z zaprepadenostjo sprejela vest, da je 24. avgusta 1994 prišlo do atentata proti dvojezični šoli Karel Renner v Celovcu, v katerem so bili trije policisti ranjeni, med temi eden hudo. Slovenska skupnost najodločneje obsoja to podlo dejanje, ki je očitno uperjeno proti slovenski manjšini v Avstriji, pa tudi proti mirnemu sožitju v obmejnem področju, v katerem ta narodnostna skupnost živi.

Glavni tajnik Slovenske skupnosti Martin Breclj je obsodbo atentata in veliko zaskrbljenost, ki jo leta vzbuja tudi pri Slovincih v Italiji,

Bovec, Drežnica, Kojsko, Mirenski Grad, Vitovlje, Slavina, Vreme, Vzroček in Sveti Anton v Idriji. Petrič je knjigo napisal zelo prijeto, saj je navedel o cerkvah vse glavne podatke, jih lepo opisal, orisal dostop in povedal tudi, kje lahko kaj več zvedo o njih.

Zares prijeto branje, predvsem pa nam knjiga Duša, le pojdi z mano odkriva slovenske cerkvene biserje, ki jih v glavnem ne poznamo, pa tudi če jih, je naše znanje o njih pomanjkljivo in površno.

Jurij Paljk

posredoval avstrijski zvezni vladi prek avstrijskega konzulata v Trstu. V noti je Breclj poudaril nujnost, da avstrijske oblasti najresneje in najodločneje nastopijo proti nevarnim rušilcem omikanega in enakopravnega sožitja med narodi v samem osrčju Evrope, izrazil pa je tudi solidarnost z agenti javne varnosti, ki so bili v atentatu ranjeni.

Nekatere napake, ki jih imamo, visijo le na drugih napakah: če posekamo deblo, odpadejo kakor veje. Blaise Pascal

Prišlo je Adisino pismo iz Utice Mama je ostala v Mostarju

Adisa (prva v vrsti) s srbskimi prijateljicami na Mostu na Soči

Pred menoj je fotografija iz živalskega vrta v Utici v ZDA; smešni tju-lenj razveseljuje »internacionalno skupino« beguncev iz Bosne, Vijetnama, Rusije, Belorusije, Ukrajine, Poljske... Med njimi je moja mlada mostarska prijateljica Adisa, ki sem jo prvič srečala pred dvema letoma v opuščeni župnišču Srednjega Lokavca. Maja meseca 1992. leta je »Dečji ambasadi« iz Mostarja uspelo spraviti na varno večje številno otrok in mater; preko sedemdeset se jih je zateklo na Primorsko, ko je že takrat sprejela v begunski center v Desklah tudi stopenetdeset Muslimanov iz Zvornika in Sarajeva. Vsi so bežali pred strahotno četniško morijo, pred podivjanimi srbskimi prostovoljci in najetimi klavci. Čeprav me je v teh dveh letih Adisa občasno seznanjala, kje živi in kje so njeni, pa je bil zadnji večmesečni molk že predolg. Toda njeno julijsko pismo iz ameriške države New York, na meji s Kanado, zgovorno priča, da se ji je po vrnitvi v Mostar, ponovnem begunstvu na Hrvaško k dobrim ljudem v Zagreb, le posrečilo priti v Utico. Piše mi: »Že štiri mesece sem tu skupaj z bratom in očetom, ki je bil šest mesecev zaprt v taborišču pri Mostarju; pustili so ga pod pogojem, da odpotuje v »tretje dežele«. V Utici je vsak dan več beguncev iz Bosne in Hercegovine; mesto je lepo, tako kot mnoga druga tu na severu Amerike, toda najlepše od vsega je, da prebivalci priseljence sprejemajo kot del sebe. Skušajo nam pomagati ter se zelo zanimajo za vse, kar se pri nas doma dogaja; s pomočjo naših pripovedi se trudijo razumeti strašne zločine nad nedolžnim prebivalstvom. Sedaj se vsi učimo angleščine, ker želimo spoznati njihovo kulturo in način življenja. Potrudila se bom, da čimprej položim izpit iz angleščine in se zaposlim kot medicinska sestra. (Adisa je tik pred vojno dokončala srednjo medicinsko šolo v Mostarju; op. DM). Mama je še vedno v Mostarju; čeprav se čuti osamljena, trdno upa, da se bo vojna končala in da se bomo vsi vrnili domov in pričeli živeti normalno življenje. Zaposlila se je v mostarski bolnišnici za majhen denar; ponosna sem nanjo, ker se veliko žrtvuje za boljšo bodočnost cele družine.« Adisa še piše, koliko ji v daljnem svetu pomenijo naše fotografije z izletov na Bled, Most na Soči, na Sveto Goro, ko je bila še skupaj z mamom in mostarskimi srbskimi prijateljicami. Ko je predstavnik Rdečega križa prišel v Deskle po Tanjo, Seko ter

Srdjana, je od brhkih hercegovskih deklet Adisi ostala le Branka. Domo-tožje mladih Mostarčank po lepem mestu, katerega simbol Stari most mi je Adisa narisala za rojstni dan, je bilo vsak dan večje. Najtežje pa je bilo njeni mami Sabahiji, ki je doma pustila moža in slabovidnega sina. Prosila me je, da ji še pred novim letom 1993 oddam pismo za Mostar, saj so bile vse poštno zveze iz Slovenije z BiH pretrgane. Toda tudi na goriški pošti pisma niso mogli sprejeti. Skupaj sva ga prebrali: »Dragi naši«, tako je pisala gospa Sabahija domov. »Kako ste, ali vam je neobičajno brez nas? Kadar koga ubijejo v Mostarju, mislim, da ste to vi. Ne hodite po mestu, saj tudi civilisti umirajo. Nisi mi po telefonu povedal, če delaš, če dobivaš plačo. Ko si me klical, si bil pijan, si jokal, pa sem se strašno preplašila, da se je kaj zgodilo Ediju, ko sem ti ga omenila. Imate kaj jesti? Ali sploh kaj kuhate? Ne jejte samo suhe hrane. Ali se begunci vračajo. Vojni ni videti konca...«

Gospa Sabahija ni več zdržala v Desklah; skupina petih pogumnih Mostarčank je krenila s petimi otroki (med katerimi je bil dvomesečni dojenček, rojen v šempetrski bolnišnici) na dolgo pot proti domu. Prišli so srečno, toda v Mostarju jih je čakalo novo strahotno vojno obračunavanje med levim in desnim bregom Neretve. Iz vojnega prizorišča mi je gospa februarja 1993 uspela napisati le eno pismo: »Mostar je strašno porušen, zdi se mi, da sem v drugem mestu, živimo z minimalno hrano, toda srečni smo, da smo skupaj. Ljudje so se privadili »raketiranj« in nihče več ne beži v zaklonišče, samo jaz!« Sabahija je ostala v Mostarju, čuva svoj dom, tako kot ga je hotela čuvati moja kromberška nona Jožefina, ki je ob izbruhu vojne med Avstroogrsko in Italijo svoje štiri otroke izročila sestri, da gredo z njo v begunstvo, strahotno sama pa je doživela »granatiranje« pod Škabrijelom, dokler je bila hiša pokonci. Družina se je v porušenem Kromberku srečala po vojni brez očeta in deda Antona, ki je ostal za večno v Trolah.

Vsako ima neodtujljivo pravico po lastnem domu. Vojna, kaj je to vojna? Deklej bo Karadžičeva morilska tolpa na Palah nadaljevala svoj mrtvaški ples? Doklej ga bo moralno že zdavnaj poražena mednarodna skupnost prenašala? Ne znam odgovoriti.

Dorica Makuc

Svetovni festival folklorne v Gorici Tabor volčičev in volkuljic

Folklorna parada na goriškem Korzu (foto Studio Reportage)

V nedeljo zvečer se je v Gorici končal 24. Svetovni festival folklorne, na katerem je nastopilo veliko folklornih skupin iz vsega sveta. Letošnji nastopi so navdušili vse obiskovalce in še posebno ljudi, ki so si lahko štiri dni vsak večer na trgu Battisti ogledali folklorne nastope. Organizatorjem je bilo naklonjeno tudi vreme, saj je nevihta ohladila ozračje in se je tudi zaradi tega zbralo na nastopih več ljudi, kot bi se jih sicer. Svetovni festival folklorne se je zaključil v nedeljo z nastopom vseh skupin in veliko parado po mestnem središču. Letošnja parada folklornih skupin po Gorici je bila prirejena že devetindvajsetič, letos pa si jo je ogledalo okrog štirideset tisoč ljudi iz Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Avstrije. V tekmovalnem delu folklornega festivala je nastopilo veliko skupin iz vseh koncev sveta, slovensko folkloro pa so predstavljali

jali pripadniki folklorne skupine Stuleti iz Trsta. Veliko zanimanja med gledalci je vzbudila skupina iz Kamčatke in filipinska folklorna skupina, prvo nagrado občinstva-pokal Goriški grad - pa so prejeli plesalci folklorne skupine iz otoka Martinike. Sicer pa so v Gorici plesali še Bolgari, Slovaki, Slovenci, Italijani, skupina iz Portugalske in Cipra. Na sklepni paradi pa je nastopilo še večje število folklornih skupin iz naše dežele in slovenska odlična folklorna skupina Tine Rožanc iz Ljubljane. Med festivalom so prireditelji v soboto organizirali tudi posvet o ljudskih izročilih. Tema letošnjega mednarodnega seminarja je bila Komunikacija med narodi v minljivosti meja. Na tem posvetu je nastopil z referatom Tradicionalna kultura in minljivost meja sloviti slovenski etnolog in jezikoslovec, zbiratelj narodnega blaga, Milko Matičetov. -ju-

Panorame Srednje Evrope

Na Goriškem gradu bo do 23. oktobra letos še na ogled razstava, ki nosi naslov Panorame Srednje Evrope-Panorami della Mitteleuropa. Razstavo je za letošnje poletje v lepih grajskih prostorih pripravila goriška občina, da bi tako lahko sicer redkim turistom, ki čez poletje zahajajo na Goriški grad, ponudila nekaj več kot zgolj gole zide, ki si jih lahko obiskovalci sicer ogledujejo. Gre za zanimivo razstavo tako imenovanih panoramskih slik in grafično natisnjenih risb, po katerih je bilo znano prejšnje stoletje, ko še ni bilo fotografije in današnjega sveta televizije. V prejšnjem stoletju so namreč razni slikarji, predvsem pa risarji in grafiki, izdelovali velike panoramske slike, ki so običajno na zelo velikih risarskih polah gledalcu pričarale svet, ki ga je poznal, večkrat pa so bile tudi namenjene planincem in mornarjem. Te slike in tiskane grafike so bile tako dobro izdelane, da si danes kar težko predstavljamo, kako jih je takratnim risarjem in slikarjem uspelo tako dobro narisati. Običajno so bile to več metrov dolge in zelo malo v višino segajoče slike, ki so jih potem obesili v velike prostore, lahko pa je šlo tudi za nadsto metrov dolge panoramske slike, ki so jih nato prikazali občinstvu tako, da si je gledalec lahko ogledoval narisano panoramo sredi zaokroženo zvite slike. Tako je imel občutek, da je sredi 360 stopinjskega kroga in da vidi dejansko panoramo. Na Goriškem gradu je nekaj takih izvrstnih slik, tudi več metrov dolgih, ki jih hranijo goriški Pokrajinski muzej,

zasebni lastniki in zbiralci. Predvsem bodo obiskovalca razstave pritegnile tiste panorame, ki jih sicer pozna; to so predvsem goriške vedute in pa istrske pokrajine. Najbolj pa ga bo verjetno pritegnila celotna jadranska obala, ki sega danes od Italije, Slovenije, Hrvaške, pa vse do Albanije. Razstava je na ogled vsak dan razen ponedeljka, od 9.30 do 13. ure in od 15. do 19.30.

Jurij Paljk

Mednarodno študijsko srečanje

Tržaška Univerza prireja v sodelovanju z italijansko sekcijo Sveta evropskih občin in dežel in z goriškim sociološkim inštitutom Isig mednarodno srečanje na temo Meje v mestih brez meja. Potekalo bo v petek 9. in v soboto, 10. septembra, na goriški Univerzi v ulici Alviano. Izhodišče za analizo in za predloge glede sodelovanja ob meji bo prav primer Gorica - Nova Gorica.

Predavatelji (tako evropski kot ameriški profesorji) se bodo potem dotaknili analize drugih podobnih primerov v Evropi.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO osnovnih šol iz Gorice - ul. Brolo sporoča datume začetka pouka v osnovnih šolah in vrtcih: osnovne šole 16. septembra ob 8.10, vrtci 15. septembra ob 8.00 uri.

DUHOVNA OBNOVA za družbenice in žene ne bo v nedeljo, 11. septembra, ampak kdaj kasneje.

Obnovitvena dela na štandreški cerkvi

Celo poletje so na štandreški cerkvi v teku obnovitvena dela, ki so se začela meseca maja z zvonikom. Zaradi nestabilnosti in nevarnosti je bilo treba utrditi in deloma zamenjati železno ogrodje, na katerega so pritrjeni zvonovi. Zaradi dotrajanosti tudi električni motorji in razno kolesje, ki poganja zvonove, niso bili več zanesljivi. Podjetje je namestilo nove motorje in uredilo mehanizme, ki urejujejo zvonjenje. Za kritje precejšnjih stroškov za zvonove je stekla v Štandrežu nabiralna akcija. Do sedaj zbrana sredstva krijejo dve tretjini stroškov.

Prve dni julija pa je podjetje iz Foljana, ki je dalo najugodnejšo ponudbo, obkolo štandreško cerkev z železnim odrom. S tem so tudi stekla dela za celotno obnovo strešnega kritja, ki se razteza na skoraj 700 kvadratnih metrih. Dela so bila nujno potrebna, saj je voda na nekaterih točkah že pronicala v notranjost cerkve in bile so v nevarnosti lepe Kraljeve freske. Težka vozila na bližnji ulici so povzročila drsenje strešnikov, ki so se pomikali proti robu srehe, kar je bilo nevarno za mimoidoče. Delo so dopolnili golobi in drugi ptiči, ki so razmetali precej korcev.

Za omenjena dela so potrebna znatna finančna sredstva in župnijska skupnost si bo morala krepko prizadevati, da bo kos situaciji. Prispevek, ki ga je nakazala dežela, krije manj kot tretjino predvidenih stroškov. Štandreška župnija ima srednjeročno v načrtu še dela za obnovo na hoja proti Pleši je bila za mnoge Ozarje nova izkušnja. Prespali smo v šotorih pri cerkvi sv. Hieronima in se naslednjega dne srečali skupaj z ostalimi Ozarji na vrhu Nanosa - Pleši na 1260 m.

Teden pa se je približal h koncu in zadnji večer smo srečali čarovnika iz Oza, ki je skušal uresničiti naše želje in ozdraviti bolezn, ki so ogrožala

Zasedanje širšega odbora Zveze slovenske katoliške prosvete

Po poletnih počitnicah se je v ponedeljek, 29. avgusta, sestal širši odbor ZSKP in izdelal okvirni program delovanja Zveze in včlanjenih društev za jesenske mesece.

Od 9. do 16. oktobra se bodo vrstili Koroški dnevi na Primorskem. Na Goriškem je predvideno srečanje glasbenih šol, likovna razstava koroških umetnikov v galeriji Katoliške knjigarne, gledališke in lutkovne prireditve ter kantata Carmina burana. Zaradi tehnične zahtevnosti bodo slednje predvajali v novem gledališču v Novi Gorici v nedeljo, 16. oktobra. Gre za scensko kantato za zbor, soliste in orkester sodobnega nemškega skladatelja Carla Orffa, pri kateri sodeluje nad 200 izvajalcev.

Vedno v oktobru bo tudi razglasitev natečaja uglasbitve del pesnika Franceta Balantiča. V predvidenem roku, konec julija, je prišlo na sedež Zveze 42 del avtorjev s Primorske, iz Slovenije, Koroške in Argentine. Letošnja Cecilijanka, ki bo posvečena Simonu Gregorčiču, bo 12. in 13. novembra.

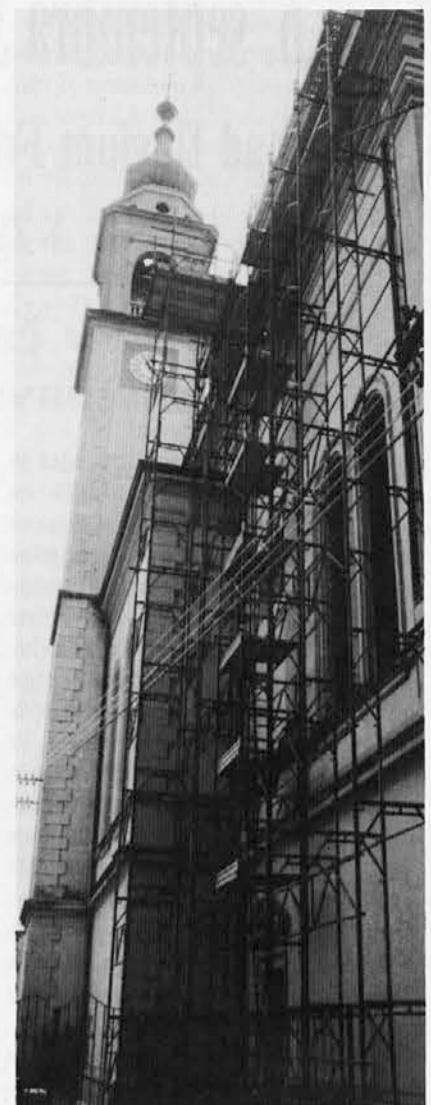
Najzahtevnejše in največje delo v letošnji sezoni pa bo kantata Oljki v počastitev 150-letnice rojstva S. Gre-

Obnovitvena dela na štandreški cerkvi

Celo poletje so na štandreški cerkvi v teku obnovitvena dela, ki so se začela meseca maja z zvonikom. Zaradi nestabilnosti in nevarnosti je bilo treba utrditi in deloma zamenjati železno ogrodje, na katerega so pritrjeni zvonovi. Zaradi dotrajanosti tudi električni motorji in razno kolesje, ki poganja zvonove, niso bili več zanesljivi. Podjetje je namestilo nove motorje in uredilo mehanizme, ki urejujejo zvonjenje. Za kritje precejšnjih stroškov za zvonove je stekla v Štandrežu nabiralna akcija. Do sedaj zbrana sredstva krijejo dve tretjini stroškov.

Prve dni julija pa je podjetje iz Foljana, ki je dalo najugodnejšo ponudbo, obkolo štandreško cerkev z železnim odrom. S tem so tudi stekla dela za celotno obnovo strešnega kritja, ki se razteza na skoraj 700 kvadratnih metrih. Dela so bila nujno potrebna, saj je voda na nekaterih točkah že pronicala v notranjost cerkve in bile so v nevarnosti lepe Kraljeve freske. Težka vozila na bližnji ulici so povzročila drsenje strešnikov, ki so se pomikali proti robu srehe, kar je bilo nevarno za mimoidoče. Delo so dopolnili golobi in drugi ptiči, ki so razmetali precej korcev.

Za omenjena dela so potrebna znatna finančna sredstva in župnijska skupnost si bo morala krepko prizadevati, da bo kos situaciji. Prispevek, ki ga je nakazala dežela, krije manj kot tretjino predvidenih stroškov. Štandreška župnija ima srednjeročno v načrtu še dela za ob-

Na sliki štandreška cerkev, obložena z železnim ogrodjem.

novo vse električne napeljave v cerkvi, ki ne vstreza varnostnim predpisom, pleskanje notranjosti cerkve in popravilo orgel.

le male Ozarje (lišpice, lenobitis, lentina, to-ni-zame-nite). Naslednjega dne smo se po sv. maši — daroval jo je župnik iz Podnanosa — in zabavnem tabornem ognju vrnili domov. A kako? Prehod iz čudežnega sveta ni tako preprost: obuli smo si rdeče copatke, trikrat udarili ob pete... in že smo bili vsakdo na svojem domu.

slednjo čast in spoštovanje.

Prav tako množično so se udeležili poslednjega slovesa od Iva Ožbota v Rupi možje in fantje ter prijatelji. Pel je zbor Rupa-Peč. Starša Poldo in Bojana sta bila neutolažljiva, a obenem močna skupaj s hčerko in sinovoma ter sorodniki in prijatelji. Saj nam vera zagotavlja, da bomo na nov način zaživeli v možu trpljenja Jezusu.

Naj vse prizadete tolaži prav ta vera v vstajenje in življenje. To jim vsi iskreno želimo.

Na Peči smo imeli dva krsta. Aleksija Antoniča se je pridružila sestri Harjet; druga pa je Marta Longo, ki ima bratca Sebastijana. Staršem obeh otrok smo čestitali, prav tako njihovim sorodnikom, otrokoma pa smo zaželeli vse najboljše.

Tudi poroki sta bili dve: ena v Slivnem in ena na Peči. Walter je pripeljal v Rupo ženka Valentino. Gemma pa se je poročila z Zdravkom na Peči. Na mnoga leta!

MAŠE NA SV. GORI

Ob nedeljah in praznikih: ob 8., 10. in 16. uri.
Ob delavnikih: ob 8. in 16. uri.

Openci primerno počastili svojega farnega zavetnika

Tradicija je, da openska župnijska skupnost primerno in lepo počasti praznik svojega zavetnika sv. Jerneja apostola. Tudi letos so župljani ob slovesnem praznovanju s procesijo pripravili vrsto kulturnih prireditev v župnijski cerkvi in v šotoru v parku Finžgarjevega doma. Nekaj točk je župnija priredila skupno s Skladom Mitja Čuk, ki je istočasno praznoval 15-letnico svojega obstoja.

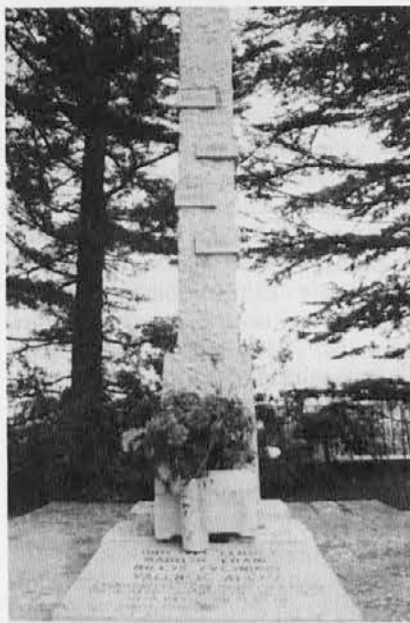
Proslave so se pričele prav na dan sv. Jerneja, to je v sredo, 24. avgusta zvečer, ko je v cerkvi nastopil priznani komorni zbor Ave iz Ljubljane. To je bila prva in pravzaprav najpomembnejša točka celotnega niza praznovanj, ki je v opensko cerkev privabila veliko število ljubiteljev petja. Pod vodstvom Andraža Hauptmana je zbor Ave izvedel program slovenskih in tujih nabožnih ter posvetnih skladb iz različnih obdobj, kot npr. Mozartov Ave verum, Jerebovo Že pada mrak v dolino, Pahorjevo Pa se sliš' in druge, pa tudi Haydnovo Kratko mašo v čast sv. Janezu od Boga. Čeprav je zbor pel v nepopolnem sestavu (kar je pri izvedbi posameznih skladb prišlo do izraza), je s svojim nastopom navdušil številno občinstvo.

Poleg koncerta zbora Ave so se v preteklem tednu zvrstile še druge glasbene in kulturne prireditve: tako se

je - vedno v cerkvi - v četrtek, 25. avgusta, odvijal koncert solistke Edith Kocjan in pianista Aleksandra Vodopivca, dan kasneje pa v šotoru openskega Marijanišča nastop vokalne skupine Krila, ki je na Opčinah sicer nastopila že večkrat. Petkov koncert je potekal v soorganizaciji med župnijo in Skladom Mitja Čuk. (Naj omenimo, da je tik pred izidom kasete, ki jo je skupina Krila posvetila prav Skladu Mitja Čuk). V soboto, 27. avgusta, se je v cerkvi odvijal koncert organistov, ki so se udeležili tečaja, ki je pod vodstvom prof. Huberta Berganta potekal od 13. do 19. avgusta v Bohinjski Bistrici v sklopu poletnega seminarja Zveze cerkvenih pevskih zborov. Šlo je za ponovitev koncerta Bachovih skladb, ki so ga tečajniki izvedli 18. avgusta v župnijski cerkvi v Bohinjski Bistrici. Izvajalci so na koncu prejeli priznanja.

V nedeljskem dopoldnevu, 28. avgusta, je bila slovesna sv. maša s procesijo v čast farnemu zavetniku sv. Jerneju, ki jo je vodil škofov vikar za Slovence msgr. Franc Vončina. Ob priložnosti so blagoslovili nove orgle. Popoldne pa je v Marijanišču potekala družabnost v sodelovanju s Skladom Mitja Čuk, na kateri je nastopil tudi prenovljeni Tržaški oktet. **Ivan Žerjal**

Bazovica

Odkar je propadel zločinski fašizem, ki je ubil toliko naših zavednih ljudi, se Bazovica spominja teh žrtv s proslavo v cerkvi: mašo, govorom in petjem v čast žrtvam. Tako bo tudi letos ob 64-letnici žalostnega 6. septembra 1930.

Tako bo v torek, 6. septembra, v bazovski župnijski cerkvi ob 20.30 sv. maša z govorom prof. Nade Pertot. Pel bo Tržaški oktet.

V četrtek, 8. septembra, pa bo procesija ob prazniku Marijinega rojstva ob 20.30.

Nabrežina

Praznik sv. Roka je že za nami. V nedeljo, 21. avgusta, je pri slovesni maši zadonela najprej pesem Novomašnik, bod' pozdravljen, nakar sta novomašniku iz Ajdovščine, Petru Černigoju, izrekli voščila in podelili darove skavtini Matejka in Kristina. Cerkevni zbor je pod vodstvom Alme Sedmak izvajal latinsko mašo z obnovljenimi orglami. Po maši se je razvila eharistična procesija po stari vasi s spremljavo domače godbe, narodnih noš in skavtov ter mož z baklami. Blagoslov pa je bil pred cerkvijo ob okrašenem oltarju, delo Alice Caharija. Tudi cerkev je bila vsa v belih rožah z velikim vencem, kar kaže, da imamo pridne žene, kakor tudi pridne otroke, ki so pripravili zastavice za okras cest. Razumljivo je, da se je ob zakuski in družabnosti pred cerkvijo razvilo tudi srečanje vaščanov in gostov. Po večernicah smo v župnijski dvorani prisostvovali zanimivi veseloigri »Človek brez smeha«, ki jo je uprizorila dramska skupina iz Štandreža. Tudi harmonikaš z Opčin je lepo izvajal različne skladbe. Bogat srečolov za cerkev je z družabnostjo zaključil naš starodavni praznik. Na svidenje drugo leto!

Obogateli smo s sliko sv. Roka, delom domačinke Marie Grazie Baranko, ki ga je blagoslovil novomašnik. Postavljena je za krstni kamen v cerkvi in prikazuje sv. Roka v gozdu ob vodi, seveda s psičkom in kruhom. Romantične jesenske barve opozarjajo na ljubezen do narave, voda pa telesno in zlasti duševno čistost, ki jo dobimo prvič pri sv. krstu.

Tudi razstava domačinke Klavdije Raza-Floreancič v župnijski dvorani je bila v skladu »Varujmo in cenimo naš Kras«, ki nam »govori« s pestrimi barvami ruja in lepoto sivih skal. Obema se iskreno zahvaljujemo in voščimo še veliko umetniških podvigov.

Na sliki: skupina nabrežinskih župljanov z novomašnikom P. Černigojem.

Naš praznik v Zabrežcu

V Zabrežcu pri Borštu se je od 20. do 22. avgusta odvijal Naš praznik, ki ga je priredila dolinska sekcija stranke Slovenske skupnosti. Vse tri dni se ga je udeležilo lepo število obiskovalcev ter prijateljev in somišljenikov SSK, ki so preživeli popoldneve in večere ob prigrizku in pijači ter ob zvokih ansamblov Krt in Napoleon.

Osrednji del praznika je potekal v nedeljo, 21. avgusta popoldne, ko je bil na sporedu nastop nabrežinske godbe na pihala, po tem pa politični govori. Pred mikrofonom so se zvrstili sekcijski tajnik Sergij Mahnič, pokrajinski podtajnik Peter Močnik ter član vodstva Slovenskih krščanskih demokratov in generalni sekretar slovenskega zunanjega ministrstva Tomaž Kunstelj. Mahnič je poudaril pomen skupnega nastopa sil sedanje večine v Dolini na prihodnjih občinskih volitvah, pri tem pa izjavil, da bi SSK lahko tudi predlagala

svojega kandidata za župana. Večji del Močnikovega govora je bil posvečen predlogu SSK o oblikovanju t.i. Narodnega sveta Slovencev v Italiji, ki »ne pomeni getizacije manjšine, saj jo nasprotno utrjuje v dogovornem praznovanju z ostalimi vsedravnimi političnimi komponentami za skupne nastope, ki so v prisotnosti danes obstoječe volilne zakonodaje neizogibni za manjšino.« SSK ne vsiljuje ostalim komponentam ničesar, saj predlaga le nekaj izhodišč za skupen načrt, tako kot je bilo za skupen osnutek zaščitnega zakona. Kot zadnji je spregovoril Tomaž Kunstelj, ki je izjavil, da podpora matične države slovenski manjšini v Italiji ni nikakor v dvomu. Ustavil se je seveda pri odnosih med Slovenijo in Italijo, predvsem v luči množičnega podeljevanja italijanskega državljanstva slovenskim državljanom na Primorskem. Pri tem je napovedal odločen nastop slovenske vlade.

Nastop nabrežinske godbe na Našem prazniku SSK (foto KROMA)

Pričenja se Draga '94

V šotoru v parku Finžgarjevega doma na Opčinah se bodo v petek, 2. t.m., pričeli 29. študijski dnevi Draga '94. Trajali bodo do nedelje, 4. t.m. Danes pa se začnejo že 4. izdaja Drage mladih, ki je letos posvečena problemu zaposlovanja.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV

Trst - Ul. Donizetti, 3 - tel. 040-370846 - fax 040-633307

XXIX. Študijski dnevi

DRAGA '94

Park Finžgarjevega doma, Opčine, Narodna ulica 89

Petek, 2. septembra 1994

Ob 17.00: *Predstavitve letošnje Drage.*

Ob 17.30: *Dr. Stane Gabrovec: Krščanstvo in formacija slovenstva.* Diskutanta: pisatelj Jože Snoj in prof. Justin Stanovnik.

Sobota, 3. septembra 1994

Ob 16.00: *Mag. Marija Jurič Pahor in dr. Hektor Jogan: Prisila spomina k indentiteti koroških in tržaških Slovencev.*

Nedelja, 4. septembra 1994

Ob 10.30: *Lojze Čemažar: V novo sproščenost slovenskega kristjana.*

Ob 16.00: *Janez Janša: Pogled čez slovenstvo.*

Nedeljska služba božja bo ob 9. uri na prireditvenem prostoru.

V nedeljo, 11. septembra, bo 46. Marijanski shod na temo

Marija v slovenski družini

Sv. maša bo ob 16. uri, sledi procesija.

Razstava narodnih noš v Sesljanu

Pogled na razstavljenе narodne noše v Sesljanu (foto KROMA)

V sredo, 24. avgusta, so v panoramični dvorani Tržaškega podjetja za pospeševanje turizma v Sesljanu otvorili razstavo narodnih noš, ki sta jo priredila omenjeno Podjetje in SKD Vigred iz Šempolaja. Gre za noše, ki jih je pod mentorstvom Marte Košuta v dveh letih izdelala skupina domačink. Na slovesni otvoritvi so spregovorili ravnatelj Tržaškega podjetja za pospeševanje turizma Paolo De Gavardo, devinsko-nabrežinska podžupanja in odbornica za kulturo Vera Tuta Ban, v imenu razstavljalca pa Silva Tretjak.

Razstava bo odprta od ponedeljka do petka do 10. septembra od 10. do 13. ure in od 16. do 19. ure, v sobotah pa od 9. do 13. ure.

UREDNIK SE POGOVARJA Z BRALCI

Oglašam se, ker mi to narekuje nujna. Pogovor velja predvsem za vse redne ali neredne sodelavce, ki pošiljate listu svoje prispevke.

Na splošno so prispevki predolgi, kar nam ustvarja resne probleme. Naš časopis je tednik in v enem tednu se nabere veliko gradiva, ki nikoli ne primanjkuje. Zadnje številke smo zaključili in je ostalo člankov za skoraj polovico naslednje številke.

Ko bomo prevredili tehnično strukturo časopisa (računalniška impaginacija), tedaj bomo dali vsakemu sodelavcu posebne module, katerih se bo moral strogo držati. Morda bomo to začeli s prihodnjim

letom in na to se uredništvo že pripravlja. Do tedaj prosimo sodelavce, naj bodo kratki, drugače bomo morali črtati, kar ni prijetno za nikogar.

Poročila srečanj, izletov, smrti in podobno naj ne presegajo ene strani (A4), po možnosti še manj. Le tako bomo lahko objavili vaše prispevke in jih bodo bralci lahko brali.

Prosim, da to upoštevate. S tem nam tudi pomagajte, da bo časopis bolj čitljiv in zanimiv.

Hvala za vaše razumevanje in sodelovanje.

Dušan Jakomin

Čestitke

Mačkolje - 14. avgusta sta praznovala 25-letnico poroke Silvij Tul in Romilda Smotlak skupno s svojima otrokoma, Nikom in Valentino, sorodniki in prijatelji. Četudi malo pozno, se pridružujemo čestitkam.

ZAHVALA

Tržaški g. škof se zahvaljuje duhovnikom, redovnikom, oblastem, posameznikom in organizacijam, ki so mu ob njegovem godu izrazili voščila in mu zagotovili svojo molitev.

ZAHVALA

Vsem, ki so me ob boleznih obiskovali, tolažili in mi kakorkoli pomagali v bolnišnici in doma, lepa hvala. Bog naj jim bogato poplača.

Bogatec R.

ZAHVALA

Starši otrok, ki so se udeležili počitniško-šolskega tedna Glasba v naravi v Žabnicah, se iskreno zahvaljujemo prof. Silvanu Kerševanu, prof. Franki Žgavec in učiteljem SCGV E. Komel za umetniško vodstvo. Posebna zahvala tudi g. Marini, ki je otroke razveseljevala s kuhinjskimi specialitetami.

ZADRUŽNA BANKA OPČINE vabi cenjene člane, da se udeležijo izrednega in rednega občnega zbora, ki bosta v prvem sklicanju dne 2. septembra 1994 ob 18. uri in v drugem sklicanju v SOBOTO, 3. SEPTEMBRA 1994, ob 20. uri, v Prosvetnem domu na Opčinah, ul. Ricreatorio št. 1 z naslednjim dnevnim redom.

Izredni del: Pregled in odobritev načrta za fuzijo Kmečko-obrtno hranilnice in posojilnice - Zadrugne banke v Nabrežini, Zadruga z neomejeno zavezo, Nabrežina 106, s Hranilnico in posojilnico - Zadrugno banko na Opčinah, Zadruga z neomejeno zavezo, Opčine, ulica Ricreatorio št. 2, (v smislu člena 2501 civilnega kodeksa). Odobritev zadrugne statuta in določitev pogojev ter postopka za združitve. Dodelitev pooblastil in tozadevni sklepi za izvedbo združitve.

Redni del: Zvišanje števila odbornikov s tremi, ki jih predlaga nabrežinska Posojilnica v Upravni odbor novo nastale združene Zadrugne banke.

VODITELJEM ROMANJA NA BARBANO: cena prevoza z barko iz Gradeža na Barbano in nazaj stane za odrasle 6.000 lir, za otroke pod 10. letom pa 3.000 lir.

Pok. Rafaela Pavlica

V četrtek, 18. avgusta, smo na goriško pokopališče pospremiti Rafaelo Pavlica, nečakinjo pok. msgr. Andreja Pavlice, ustanovitelja slovenskega sirotišča v Gorici, ki se sedaj imenuje Zavod sv. družine. Bila je učiteljica v pokoju in bi prve dni februarja 1995 dočakala 100 let življenja na tem svetu.

V delovni dobi je poučevala na Goriškem. Ko so pošiljali slovenske učitelje v Italijo, je učila 15 let v neki vasi pri San Marinu v srednji Italiji. Ko se je po vojni vrnila domov, pa po vaseh v okolici mesta Gorice.

Svojo penzijo je uživala v Vižovljah pri nečakinji; ko je pa obnemogla, se je vrnila v Gorico v bolnico sv. Janeza, potem k sv. Justu in v civilno bolnico, kjer je umrla. Pogrebno sv. mašo je imel v bolniški kapeli družinski znanec msgr. F. Močnik, pokopal pa jo je župnik slovenske farne skupnosti v Gorici g. Cvetko Žbogar. Naj počiva v miru!

ZAHVALA

V stotem letu je mirno zatisnila svoje trudne oči in odšla v večnost k svojim dragim naša skrbna teta

Ela Pavlica (učiteljica v pokoju)

Od nje smo se poslovili 18. t.m. na goriškem pokopališču.

Za njo žalujejo brat Andrej z družino, nečakinja Marta s Stanetom, nečak Igo z Majdo ter ostalo sorodstvo. Pratete se bodo vedno spominjali Verenko, Vasja, Jasna in mala Vid in Fanika.

Najlepše se zahvaljujemo častitim sestram iz Zavoda sv. družine ter msgr. dr. Močniku za izkazano pozornost in pomoč.

Iz Beneške Slovenije

Odpiramo pogled v življenje Slovencev videmske pokrajine. Od Benečije do Prekmurja sega obseg slovenskega prostora, ki postopoma izgublja svoje jasne obrise. Verjetno bo to le skop pregled dogodkov iz sednjega dela zamejstva, vendar v iskanju trajne povezave med Slovenci oz. Slovenci.

Mladina in vprašanje slovenstva v domovini in izseljenstvu, to je bila tema okrogle mize v Žabnicah v sklopu tradicionalnega Višarskega srečanja, ki ga je pripravil Svet slovenskih krščanskih izseljencev v Evropi. Sodelovalo je približno petdeset mladih iz zdomstva, zamejstva in matične domovine v iskanju odgovorov na nekatera skupna vprašanja. Manifestacija Okno, odprto v svet na rezijanskih kulturnih dnevih se je zaključila 15. avgusta s šmarno mašo. Poseben poudarek je bil na liku kulturnega delavca Alda Madotta - Čjakarina in predstavitvi knjige Pagine di storia - Resoconti di vita resiana, ki je izšla s prizadevanjem župana L. Palettija in L. Negro. Podčrtana je bila pomembnost treh Madottovih knjig za poznavanje Režije v povojnem času.

Po petih letih se od 22. avgusta do 3. septembra vrača v rezijansko dolino Slovenski mladinski raziskovalni tabor, letos že štirinajsti, na katerem sodeluje petindvajset mladih, ki s pomočjo mentorjev in domačinov raziskuje ekonomsko-socialne oz. kulturne značilnosti doline.

Dobra žena nas je zapustila

Milica Kogoj je bila res dobra žena. O tem priča vse njeno dolgo življenje, saj je dočakala 91 let. Svojo dobroto je izkazovala povsod, posebno še ob dolgi invalidnosti brata Vladimira - Ladota. Zadnja leta je postal naenkrat popoln invalid brez noge in skoro slep. Milica ga je hotela imeti pri sebi in je zanj res po sestrsko skrbela do njegove smrti. Po bratovi smrti je tudi sama začela hirati in je nazadnje našla svoj kotiček v bolnici sv. Justa. Tu je umrla 16. avgusta; pogreb je vodil g. Cvetko Žbogar.

Pok. Milica (Marija) se je rodila v Podbrdu leta 1903 v učiteljski družini; njen oče Peter Julij je bil namreč učitelj in se je kot tak selil iz vasi v vas po Tolminskem. Lado je šel za očetom v učiteljski poklic, Milica je sicer postala učiteljica ročnih del, vendar ni iskala službe v šoli, temveč se je zaposlila predvsem kot družabnica pri profici Totto de Porenta v Trstu. Po zadnji vojni je bila v službi v Dijaškem domu v Gorici. V tej službi je ostala do upokojitve leta 1960.

Njeno posebno veselje je bilo slikanje, posebno slikanje cvetic. Nekajkrat je tudi postavila na ogled svoja dela. Slikala je, dokler je lahko držala čopič v roki. K.H.

6. in 7. avgusta je v vasi Matajur potekalo tretje dvodnevno srečanje Slovencev iz videmske pokrajine. Ob štirideseti obletnici smrti Ivana Trinka je čedajsko društvo, ki nosi ime po njem, pripravilo razstavo o življenju in delu tega Benečana, ki je veliko dal svojemu ljudstvu in se znal uveljaviti tudi v italijanskem prostoru; človek dialoga in strpnosti. V znamenju ljudske kulture je Beneško gledališče predstavilo delo Mož moje žene in želo velik uspeh. Domačine ter ostale goste iz zamejstva in matične domovine so nagovorili V. Černo, senator D. Bratina in G. Pellizzo. Ni manjkalo prazničnega vzdušja, smeha in dobre volje ob tej vaški veselici, ki je bila v teh krajih v navadi ob prazniku sv. Lovrenca.

Erika Jazbar

Gabrje - Vrh

Ivo je pripeljal pred oltar Lucio z goriškega Travnika.

V Gabrjah smo krstili Andreja »od Tomaža«. Na Vrhu pa Brumattovi Marto ter Ulianovi Matjažka. V nedeljo, 4. septembra, bo krst male Isabel Cernic.

Starši so se v vseh treh vaseh zelo zavzeto pripravljali na krst svojih otrok.

Prav tako so se pripravljali novoporočenci na zakon.

Tudi prijatelji so jih spremljali z molitvijo, petjem in najboljšimi željami.

Taki dogodki brez dvoma poživljajo vero in ljubezen do Boga in med ljudmi. Vsem želimo ljubezni, zvestobe in vztrajnosti.

žu

ZAHVALA

Ob prerani in težki izgubi našega dragega

Iva

se zahvaljujemo vsem, ki so v teh težkih trenutkih z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili njegov spomin.

Posebna zahvala gospodu župniku Žerjalu in vaškim pevcem.

Družina OŽBOT

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:

Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglesi in osmrtnice: 1 modulo (5 cm višine v enem stolpcu) 45.000 lir + 19% IVA. Možne so sestave z več enako velikimi moduli, ne pa vmesne mere.

Član:

ZDRUŽENJE ITALIJANSKEGA PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJANSKIH KATOLIŠKIH TEDNIKOV

Slovenski center za glasbeno vzgojo E. Komel - Gorica

Sporočamo, da se začne redni pouk v ponedeljek, 19. septembra 1994. Učenci, ki še niso potrdili vpisa v novo šolsko leto, in tisti, ki se letos prvič vpisujejo, lahko to opravijo od 1. do 10. septembra na tajništvo šole (tel. 532163).

Vpisovanje na oddelkih:

Števerjan - Sedejev dom, ponedeljek, 5.9. (od 18. do 19. ure).
Podgora - župnijska dvorana, torek, 6.9. (od 18. do 19. ure).
Štandrež - Gregorčičev dom, sredi, 7.9. (od 18. do 19. ure).
Sovodnje - Kulturni dom, četrtek, 8.9. (od 18. do 19. ure).
Doberdob - župnijska dvorana, petek, 9.9. (od 18. do 19. ure).
Plešivo - osnovna šola, četrtek, 16.9. (po šolski maši).
Romjan - sedež društva Jadro, sredi, 7.9. (od 8.30 do 9.30).

Poučevali bomo naslednje instrumente: klavir, orgle, violino, violončelo, kontrabas, kljunasto in prečno flavto, oboe, fagot, klarinet, trobento, pozavno, rog, sakso - fon, kitara, harfo, harmoniko, in tolkala. Poleg instrumentov bo na šoli tudi pouk solopetja in vseh stranskih predmetov (teorija in solfeggio, harmonija, glasbena zgodovina) ter komorna igra, zborovsko petje in tečaj DO-MI-SOL za najmlajše.